

दानिएलया सफू म्हसीका

थव सफुलिइ बेबिलोनयापि सिपाइँतयसं यस्शलेम त्याकाः काःबलय् ज्वनाः यंकूपि ल्यायम्हत दानिएल व वया पासापि गथे यानाः बेबिलोन देशय् तःधंगु पदय् थ्यन धयागु खँ च्वयातःगु दु। थव सफूया न्हापांगु न्यागू अध्यायलय् बेबिलोनी साम्राज्यया पालय् जूगु घटना बियातःगु दु धाःसा खुगू अध्यायलय् मादी-फारसी साम्राज्यया पालय् जूगु घटना बियातःगु दु। थःपिनिगु ज्यान पायेमाःसां दानिएल व वया पासापि परमेश्वरया विश्वास बहःपि जुया हे च्वन। दानिएलं थःगु जिवकाछि दरबारय् ज्या यात।

थव सफूया न्हयगू अध्यायनिसे झिंनिगू अध्यायलय् दानिएलं खंगु दर्शनया अर्थे स्वर्गदूतं कना ब्यूगु खँ बियातःगु दु। दानिएलं दर्शनय् यस्शलेम नाश जुझु व यहदीतयसं तसकं दुःख सी मालिगु खँ न खंगु खः। दर्शनय् यहदीमखुपि जुजुतयसं संसारय् राज्य याःगुया शुस्निसे कयाः इमिगु साम्राज्य नाश जूगु घटना दुथ्याः। परमेश्वरं थःगु खँ न्यनीपि मनूतयगु बिचाःसंचाः यानादी अले छन्हु वयक्लं संसारयागु न्याय व थः मनूतयत त्याकादी धयागु खँ नं क्यनातःगु दु।

धलः पौ

दानिएल व वया पासापि १:१-२१

नबूकदनेसर जुजुया म्हगस २:१-४९

लुँयागु मूर्ति व मिया भट्टी ३:१-३०

नबूकदनेसर जुजुं खंगु सिमाया म्हगस ४:१-३७

जुजु बेलसजर व अंगलय् च्वःगु आखः ५:१-३१

परमेश्वरं सिहंया खोरं दानिएलयात बचय् यानादीगु ६:१-२८

दानिएलं दर्शनय् प्यम्ह जन्तु खंगु ७:१-२८

दानिएलं दर्शनय् मिजंम्ह फइ व दुगचा खंगु ८:१-२७

थःमनूतयगु लागि दानिएलया प्रार्थना ९:१-२७

टाइग्रिस खुसि सिथय् दानिएलं दर्शन खंगु १०:१-१२:१३

दानिएल

नबूकदनेसरया लायकुलिइ प्यम्ह ल्यायम्ह इसाएलीत

दान १:१—६:२८

१ यहदा देशय् यहोयाकीम जुजु जूगु स्वंगू दँय् बेबिलोन देशयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं यस्शलेमय् वया: उकियात घेरय् यात।*

२ परमप्रभुं यहदाया जुजु यहोयाकीम व देगःयागु लूँ वहः व कँय्यागु छुं थलबल नबूकदनेसरया लहातय् बियादिल। अले वं थुपि थलबल बेबिलोनियाय् दुगु थः घःया देगलय् यंका: देगःयागु धुकुतिइ तल।

३ अले जुजु इसाएली जुजु खलःयापि व घरानियाँ छुं इसाएली ल्यायम्हतयत ल्ययेत थः लायकुयाम्ह मू हाकिम अशपेनजयात आज्ञा बिल।

४ जुजु नबूकदनेसरं वयात धाल, “इपि ल्यायम्हपि ख्वं मदुपि, बांलाःपि, फुक्क कथंया ज्ञान काये मास्तिवयकिपि, फुक्क ज्ञान दुपि, याकनं सय्के फुपि व लायकुलिइ सेवा यायेबहःपि जुझ्माः। इमित बेबिलोनीतय भाषा व साहित्य स्याँ।

५ अले इमित जुजु न्हियान्हिथं नझ्गु नसा व त्वनेगु दाखमध ब्यु धकाः अशपेनजयात उजं बिल। थुकथं नका त्वंका स्वदँ तक इमित तालिम बीधुकाः इमिस जिगु सेवा याये फड़।”

६ ल्यःपि ल्यायम्हपि मध्ये दानिएल, हनन्याह, मीशाएल व अजर्याह धाःसा यहदा कुलयापि खः।

७ मू हाकिम इमित न्हगु नां तयाबिल —

दानिएलयात बेलतसजर,

हनन्याहयात शट्क,

मीशाएलयात मेशक

व अजर्याहयात अबेदनगो।

८ दानिएलं वयात ब्युगु जुजुया नसा त्वंसां थःत अशुद्ध मयायेगु क्वःछ्यूगुलि अशपेनजयात जिमित मेगु नसा बियादिसँ धकाः बिन्ति यात।

९ परमेश्वरं मू हाकिम अशपेनजया नुगलय् दानिएलयात दया व माया याइम्ह दयकादिल।

१० अयनं मू हाकिम दानिएलयात धाल, “छिमित थव नकि त्वंकि धकाः उजं बियादीम्ह जिमि प्रभु जुजु खनाः जि ग्याः। छिपि छिमि ज्वलिज्वःयापि मेपि ल्यायम्हपि थें तगडा खने मदुसा वयक्लं जिगु छ्यं ध्यनाबी।”

* **१:१** १:१ यहदा देशय् यहोयाकीम जुजु जूगु स्वंगू दँ ध्यागु ई.पु. ६०५

11 अले दानिएल, हनन्याह, मीशाएल व अर्जर्याहयात बिचाःसंचा: यायेत अशपेनजं तयातःम्ह मनूयात दानिएलं धाल,

12 “जिपि छिकपिनि दासतयूत झिन्हु तक जाँचय् यानादिसैँ। जिमित नयेत तरकारी व लः जक बियादिसैँ।

13 अले जुजुं नझगु नसा नःपि व जिमितनापं तयाः स्वयादिसैँ। अले छितः छु याये मास्ति वः, व हे छि दासतयूत यानादिसैँ।”

14 झिन्हु तक अथे याकेबीत व मानय् जुल। अले इमित झिन्हु तक जाँचय् यानाः स्वल।

15 झिन्हु लिपा इपि जुजुं नझगु नसा नःपि सकल ल्यायम्ह मनूत स्वयाः स्वयेज्यूपि व बल्लाःपि खनेदत।

16 अथे जूगुलि व पिवा: तयातःम्ह मनुखं इमिसं नयेमाःगु नसा व त्वने माःगु दाखमधया पलेसा वाउँचा जक नके बिल।

17 परमेश्वरं थुपि प्यम्ह ल्यायम्हतयूत फुक्क कथंया साहित्य थुइके फुपि व बुद्धिया खौं सीके फुपि यानादिल। दानिएलयात वयक्कलं फुक्क कथंया दर्शन व म्हगसयागु खौं बांलाक थुइकेगु ज्ञान नं बियादिल।

18 स्वदँ लिपा जुजुं इमित थःगु न्ह्यःने हयेत क्वछिनातःगु दिनय् मू हाकिमं इमित जुजु नबूकदनेसरयाथाय् यंकल।

19 जुजुं इपि सकलनापं खौं ल्हात। अले दानिएल, हनन्याह, मीशाएल व अर्जर्याह थें ज्याःपि मेपि सुं नं लुइके मफुत। थुकथं इमित जुजुयागु ज्याय् ल्यल।

20 जुजुं बुद्धि व ज्ञानयागु खौंय् न्ह्यागु हे न्यंसां उकी इमित देश न्यंकयापि फुक्क जादु क्यनीपि व ज्वर्खना स्वइपि स्वयाः यक्व सःस्यूपि खंकल।

21 कोरेस जुजु जूगु न्हापांगु दँ तक दानिएलं अन हे जुजुया सेवा यानाच्वन।†

2

नबूकदनेसरया म्हगस

1 नबूकदनेसर जुजु जूगु निगू दँय् वं छगू म्हगस खन। वयात तसकं धन्दा जुल व घने मफुत।*

2 अथे जुयाः जुजुं थःम्ह म्हनागु म्हगस कनेत देशयापि जादु क्यनीपि, ज्वर्खना स्वइपि, ज्योतिषीतयूत व साइत स्वइपि व सःतके छवल। इपि जुजुया न्ह्यःने दं वये धुंका:

† 1:21 १:२१ कोरेस जुजु जूगु न्हापांगु दँ धयागु ई.पु. ५३९ दँ धयागु ई.पु. ६०४ * 2:1 २:१ नबूकदनेसर जुजु जूगु निगू

3 जुजुं इमित धाल, “जिं छगू म्हगस खनागु दु उकिं जिगु नुगः खुलखुल मिंगु दु। जितः उकिया अर्थ सीकेमास्ति वः।”

4 इमिसं आरमेइक भाषां जुजुयात धाल, “हे महाराज, छःपि ताई तक म्वानादीमा! छःपिनि दासतयत् म्हगस ध्यादिसँ अले जिमिसं उकियागु अर्थ कने।”

5 जुजुं ज्योतिर्षीतयत् थथे लिसः बिल, “जिं थव पक्का यानागु दु, छिमिसं जिगु म्हगस छु खः व धाये मफुत धाःसा अले जितः उकिया अर्थ कने मफुसा छिमित कुचा कुचा यानाबी। अले छिमिगु छेयात नाश यानाबी।

6 छिमिसं जिगु म्हगस व उकियागु अर्थ धाल धाःसा छिमित जिगुपाखें कोसेलि, सिरपाःत व ततःधंगु मान दइ। उकिं जिगु म्हगस व उकिया अर्थ कनाब्यु।”

7 इमिसं हानं धाल, “हे महाराज, छःपिनि दासतयत् म्हगस ध्यादिसँ, जिमिसं उकिया अर्थ कनाबी।”

8 जुजुं लिसः बिल, “छिमिसं आलताल यानाच्वंगु दु धकाः जिं सि हे स्यू। छायधाःसा छिमिसं जिं कवःछिनागु खँ सी धूंकूगु दु।

9 छिमिसं जितः म्हगस मधाल धाःसा छिपि सकसिगु लागि छगू हे जक सजाँय दु। ई हिली ला ध्यागु आशां छिमिसं जितः मखुगु खँ ल्हायेगु ग्वसाः ग्वःगु दु। आः हे व म्हगस जितः कॅ। अले छिमिसं उकिया अर्थ धाये फइ ध्यागु खँ जि सी।”

10 ज्योतिर्षीतयसं जुजुयात लिसः बिल, “छःपिन्सं ध्यादीगु खँ ध्यायेफुम्ह थव पृथ्वीइ सुं नं मटु, हे महाराज! सुं नं तःधंह व बल्लाःम्ह जुजुं गबले नं सुं जादु क्यनीम्ह, ज्वखना स्वझिपि वा ज्योतिर्षीयात थज्याःगु खँ न्यंगु मटु।

11 जुजुं न्यनादीगु खँ थुलि थाकु कि घःपिन्सं जक थव खँ धाये फइ। इपि घःत मनूतयू दथुइ च्वनी मखु।”

12 थुकिं जुजुयात तसकं तंचाय्कल अले वं झवँःक्यू बेबिलोनयापि ज्ञान दुपि सकल मनूतयत् स्यायेगु आज्ञा बिल।

13 अथे जुयाः ज्ञान दुपि मनूतयत् स्यायेगु आज्ञा जुल। दानिएल व वया पासापिन्त नं स्यायेत मायके छ्वल।

परमेश्वरं दानिएलयात अर्थ कनादीगु

14 बेबिलोनयापि ज्ञान दुपि मनूतयत् स्यायेत जुजुया पिवाः च्वनीपिनि नायः अर्योक्यात आज्ञा ब्यूगु खः। दानिएलं बांलाक बिचाः यानाः बुद्धिं चाय्काः वलिसे खँ ल्हात।

15 वं कप्तान अर्योक्यात न्यन, “जुजुं थज्याःगु कडा आज्ञा छाय् बियादिल?”
अले अर्योक्तं दानिएलयात फुक्क खें कन।

16 थव खें न्यनाः दानिएल व म्हगसया अर्थ कनेत छुं ई बियादिसँ धकाः बिन्ति
यायेत जुजुयाथाय् वन।

17 अनंति दानिएल छेंय् लिहां वनाः फुक्क खें थः पासापि हनन्याह, मीशाएल
व अजर्याहयात कन।

18 बेबिलोनयापि मेपि ज्ञान दुपि मनूतलिसें इीपि नं सीम्वालेमा धकाः स्वर्गयाम्ह
परमेश्वरयात दया यानाः व म्हगसया सुलाच्वंगु खेंया अर्थ इति उलाक्यनादिसँ
धकाः प्रार्थना यायेत वं थः पासापिन्त इनाप यात।

19 व हे चान्हय् दर्शनय् दानिएलयात व सुलाच्वंगु खेंयागु अर्थ उलाक्यन। अले
दानिएलं स्वर्गयाम्ह परमेश्वरयात च्वछायाः थथे धाल,

20 “परमेश्वरया नांया

न्ह्याबलें न्ह्याबलें जयजय या,
छाय्धाःसा बुद्धि
व शक्ति वयकःयागु हे खः।

21 वयकः हे ई व क्रतुत हिलादीम्ह खः।

वयक्कलं हे जुजुपि ल्ययेगु व लिकायेगु यानादी।
वयक्कलं बुद्धि दुपिन्त बुद्धि
व ज्ञान दुपिन्त ज्ञान बियादी।

22 दुयंगु व सुलाच्वंगु खेंयात वयक्कलं हे उलादी,

अले वयक्कलं खिउँगु थासय् छु दु धकाः स्यू।
वयकःयाके न्ह्याबलें जः दयाच्वनी।

23 हे जिमि पुर्खातय् परमेश्वर,

जिं छितः सुभाय् बियाः तःधके,
जिं छितः हनाबना याये।

छिं हे जितः बल व बुद्धि बियादीगु दु।

छिं जिमित प्रार्थनाया लिसः बियादीगु दु।
अले छिं जुजुयागु म्हगस क्यनादिल।”

दानिएलं म्हगसया अर्थ जुजुयात कंगु

24 अले दानिएल बेबिलोनयापि ज्ञान दुपि मिजंतयू स्यायेत जुजुं ज्या ब्वःम्ह अर्योक्याथाय् वन। वयात धाल, “इमित स्यानादी मते। जितः जुजुयाथाय् यंकादिसँ अले जिं वय्कःयागु म्हगसया अर्थ कनाबी।”

25 अर्योक्यं हथासं दानिएलयात जुजुयाथाय् यंकल अले धाल, “यह्दां ज्वनाहःपि परदेशी मध्ये जिं छम्ह मनूयात लुइकागु दु, वं छःपिनिगु म्हगसया अर्थ धाये फइ।”

26 जुजुं दानिएलयात धाल, “जिं खनागु म्हगस छु खः? अले उकिया अर्थ छं धायेफु ला?” (दानिएलया नां बेलतसजर नं खः)

27 दानिएलं लिसः बिल, “महाराजं न्यनादीगु सुलाच्वंगु खँ धायेफुम्ह सुं ज्ञान दुम्ह, ज्वखना स्वझम्ह, जादु क्यनीम्ह वा ज्योतिषी मदु।

28 अयन्सं स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वरं सुलाच्वंगु खँ उलादी। वय्कलं हे लिपा छु जुइ व महाराजयात क्यनादीगु खः। छःपिं लासाय् धना च्वनादीबलय् खनादीगु म्हगस व दर्शन थुपि हे खः —

29 “हे महाराज, लासाय् छःपिनिगु मन लिपा जुइगु खँपाखे वन अले सुलाच्वंगु खँ उलादीम्हयसिनं छःपिन्त लिपा जुइगु खँ क्यनादिल।

30 जिगु बारे धाःसा, जिके मेपि मनूत स्वया: अप्वः ज्ञान दु धकाः मखु, तर हे महाराज, छःपिन्सं थुकिया अर्थ सीमा अले छःपिनिगु मनय् छु छु जुल व सीमा धकाः थ्व सुलाच्वंगु खँ जितः उलादीगु दु।

31 “हे महाराज, छःपिन्सं स्वयाच्वनादीबलय् थःगु न्द्यःने छगू तःधंगु, थीगु व ग्यानपुसे च्वंगु इवाता खन।

32 व इवाताया छ्यं भिंगु लुँयागु, छाति व लप्पुत वहःयागु, जँ व खम्पा कँय्यागु

33 वयागु तुति नैयागु, वयागु तुतिपालि छुं नैयागु व छुं चायागु खः।

34 छःपिन्सं स्वयाच्वनादीबलय् सुनानं मथीकं हे छगः ल्वहं तज्यानावल। व तज्यानावःगु ल्वहं इवाताया नैं व चायागु तुतिइ लानाः उकियात तछ्यात।

35 अनंलि नैं, चा, कँय, वहः व लुँ फुक्क छक्वतं हे चुचुं जुल अले छव लये धुंकाः खलां छवस ब्वयेकूगु थें फसं छुं नं ल्यं मदय्क ब्वय्का यंकल। व इवातानापं हाःगु ल्वहं धाःसा तःधंगु पर्वत जुयाः फुक्क पृथ्वीयात त्वपुयाबिल।

36 “म्हगस थ्व हे खः। आः जिमिसं उकिया अर्थ जुजुयात थुइकाबी।

37 हे महाराज, छःपि ला जुजुतय् नं जुजु खः। स्वर्गय् च्वनादीम्ह परमेश्वरं छःपिन्त राज्य, बल, अधिकार व मान बियादीगु दु।

38 छःपिनि ल्हातय् वय्कलं मानव जाति व गुँपशुत अले आकाशयापि
झङ्गःपंक्षीत तथादीगु दु। इपि न्ह्याथाय् च्वसां वय्कलं छःपिन्त हे इपि फुक्कसिया
शासक दय्कादीगु दु। छःपि हे व लुँया छ्य खः।

39 “छःपि लिपा मेगु साम्राज्य दइ तर उलि बल्लाइ मखु। अले वया लिपा मेगु
स्वंगू कँय्यागु साम्राज्यं पृथ्वी न्यंक शासन याइ।

40 थुकिया लिपा नँ थें बल्लाःगु प्यंगू गु साम्राज्य दइ। गथे नं फुक्क चिजयात
चुंचुं याइ अथे हे वं न्हापायागु फुक्क साम्राज्यतयत चुंचुं याना: उखेलाः थुखेलाः
यानाबी।

41 छःपिन्सं तुति व तुतिपति चा व नँयागु खनादीगु थें व साम्राज्य कुचा दली।
अयनं छःपिन्सं नँ व चा ल्वाकःबुकः जूगु खनादीगु थें उकी नँयागु छुं बल दइ।

42 उपि तुतिपति छब्ब नँयागु व छब्ब चायागु जूगु थें व साम्राज्य छुं बल्लाःगु
व छुं बमलाःगु जुइ।

43 अले छःपिन्सं नँ व चा ल्वाकःबुकः जूगु खनादीगु थें इपि नं ल्वाकःबुकः
जूगु जाति जुइ। अले नँ व चा ल्वाकःबुकः जुइ मफइगु थें इपि नं ल्वाकःबुकः जुइ
फइ मखु।

44 “उपि जुजुतयगु पालय् स्वर्गयाम्ह परमेश्वरं छग् राज्य पलिस्था यानादी। व
हे राज्य गुबलें नाश जुइ मखु, उकियात मेगु जातितयत नं बी मखु। वं उपि फुक्क
राज्यतयत चुंचुं यानाबी अले इमित मदय्काबी। व धा:सा न्ह्याबत्ते दयाच्वनी।

45 पर्वतं मनूतयगु ल्हातं मस्थीकं तज्यानावःगु ल्वहं अले उकिं नँ, कँय्, चा, वहः
व लुँयात चुंचुं याःगु छःपिन्सं खनादिल। वपाखें तःधंम्ह परमेश्वरं महाराजयात लिपा
छु छु जुइतिनि धका: क्यनादीगु दु।

“म्हगस धात्थेयागु खः अले अर्थ विश्वास यायेबहः जू।”

46 अले जुजु नबूकदनेसरं दानिएलयात हनाबना तथा: बँय् भ्वसुला: भागि यात।
अले वयात देछा व धुपाँय् छायेगु आज्ञा बिल।

47 जुजु दानिएलयात धात, “धात्थें छिमि घःतय् नं परमेश्वर अले जुजुतय् प्रभु
व सुलाच्वंगु खँ उलादीम्ह खः। जिं थ्व खँ स्यू छ्याय्धाःसा छं थ्व सुलाच्वंगु खँ उले
फत।”

48 अनंति जुजुं दानिएलयात तसकं मू वंगु देछात बिया: तःधंगु पदय् तल, वं
वयात बेबिलोनया फुक्क प्रान्तयाम्ह शासक ल्यल। अले वयात अनया सकल ज्ञान
दुपि मनूतय् नायः दय्कल।

49 दानिएलं बिन्ति याःगुलि जुजुं शदक, मेशक व अबेदन्गोयात बेबिलोनया प्रान्तया दानिएलया क्वय् च्वनाः ज्या याइपि राज्यपाल ल्यल। दानिएल धाःसा जुजुयागु लायकुलिइ हे च्वन।

3

लुँयागु मूर्ति व मिया भट्टी

1 नबूकदनेसर जुजुं स्विगू मिटर तःजाःगु व स्वँगू मिटर ब्या दुगु छगू लुँयागु मूर्ति दयक्ल, अले वं वयात बेबिलोन प्रान्तया दूरा धाःगु मैदानय् पलिस्था यात।

2 अनलि नबूकदनेसर जुजुं थःम्हं पलिस्था याःगु मूर्ति देछायेगु इलय् वयेत प्रान्त प्रान्तयापि बडा-हाकिमत, प्रशासकत, राज्यपालत, सल्लाहबीपि मनूत, दांभरित, न्यायाधीशत व प्रान्त प्रान्तयापि सकल हाकिमतयत सःतके छ्वल।

3 उकिं प्रान्तया बडा-हाकिमत, प्रशासकत, राज्यपालत, सल्लाहबीपि मनूत, दांभरित, न्यायाधीशत व प्रान्त प्रान्तयापि सकल हाकिमत वयाः नबूकदनेसर जुजुं पलिस्था याःगु मूर्तियात देछायेत मुनाः मूर्तियागु न्ह्यःने दन।

4 उबलय नायखिं च्वयकः वःम्ह मनुखं ततःसलं हालाः थथे धाल, “हे देश-देशयापि, जाति जातियापि, थीथी भाय् ल्हाइपि मनूत जुजुया आज्ञा न्यैं!

5 छिमिसं तुरही, बाँसुरी, सितार, सारंगी, वीणा, सनई व मेमेगु बाजाया सः तायेवं नबूकदनेसर जुजुं पलिस्था याःगु लुँयागु मूर्तियात छिपि सकसिनं भवसुलाः भागि यायेमा।

6 अथे भवसुलाः भागि मयाइपि दक्वसित अबलय् हे ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मिया भट्टीइ वांछवयाबीगु जुइ।”

7 अथे जुयाः उपि तुरही, बाँसुरी, सितार, सारंगी, वीणा, व मेमेगु बाजंतयगु सः तायेवं थीथी भाय् ल्हाइपि, जाति जाति व देश-देशयापि मनूतयसं नबूकदनेसर जुजुं पलिस्था याःगु लुँयागु मूर्तियात भवसुलाः भागि यायेमा।

8 अबलय् छुं ज्योतिषीतयसं न्ह्यःने वयाः यहदीतयत दुपं बिल।

9 इमिसं नबूकदनेसरयात धाल, “हे महाराज, छःपि ताःई तक म्वानादीमा।

10 हे महाराज, तुरही, बाँसुरी, सितार, सारंगी, वीणा, सनई व मेमेगु बाजाया सः तायेवं सकल मनूतयसं भवसुलाः लुँयागु मूर्तियात भागि यायेमा: धकाः छःपिन्स आज्ञा बियादीगु खः।

11 अले भवसुलाः भागि मयाइम्हयसित ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मिया भट्टीया दथुइ वांछवयेगु जुइ धकाः छःपिन्स आज्ञा बियादीगु खः।

12 हे महाराज, छःपिन्सं बेबिलोन प्रान्तयापि शासक दयूकूपि शद्रक, मेशक व अबेदनगो नांयापि यहदीतयसं छःपिनिगु आज्ञायात वास्ता याःगु मदु। इमिसं छःपिनि घःतयत पुजा मयाः व छःपिन्सं पलिस्था यानादीगु लुँयागु मूर्तियात भागि नं मयाः।”

13 श्व खँ न्यनाः जुजु तसकं तंचाल अले शद्रक, मेशक व अबेदनगोयात थःगु न्ह्यःने हयेगु आज्ञा बिल। उकिं इमित जुज्याथाय् हलत।

14 नबूकदनेसर इमित न्यन, “हे शद्रक, मेशक व अबेदनगो, छिमिसं जिमि घःपिन्त पुजा मयाः अले जिं पलिस्था यानागु लुँयागु मूर्तियात भ्वसुलाः भागि नं मयाः धाःगु खँ जिं न्यनागु दु। छु श्व धातये खः लाः?

15 आः छक्वः नं छिमिसं तुरही, बाँसुरी, सितार, सारंगी, वीणा, सर्नई व मेमेगु बाजायागु सः तायेवं जिं दयूकागु मूर्तियात भ्वसुलाः भागि मयात धाःसा छिमित उश्रिमय् है ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मियागु भट्टीइ वांछवयाबी। छु, छिमित बचय् याये फुम्ह सुं घः दु धक्काः च्वनागु लो?”

16 शद्रक, मेशक व अबेदनगों जुज्यात धाल, “हे महाराज नबूकदनेसर, श्व खँय् जिमिसं छःपिन्त लिसः बी हे माः धइगु मदु।

17 ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मिया भट्टीइ जिमित वांछ्वःसां जिमिसं सेवा यानाम्ह परमेश्वरं जिमित बचय् यानादी फु। वयक्लं जिमित छःपिनिगु लहातं त्वःतकादी फु।

18 तर वयक्लं जिमित बचय् याना मदीसां महाराज, जिमिसं छःपिनि घःतयगु सेवा याये मखु, अले छःपिन्सं पलिस्था यानादीगु लुँयागु मूर्तियात भ्वसुलाः भागि नं याये मखु। श्व खँ छःपिन्सं सीकादिसँ।”

19 अले नबूकदनेसर शद्रक, मेशक व अबेदनगो खनाः तसकं तम्बल, तमं वयागु ख्वा: ह्वाउँसे च्वन। वयक्लं मिया भट्टीयात न्हयदुंगं च्याकेत आज्ञा बिल।

20 अले वं शः छुं बहादुर सिपाइँतयत शद्रक, मेशक व अबेदनगोयात चिनाः व ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मियागु भट्टीइ वांछवयाब्यु धक्काः आज्ञा बिल।

21 अले इमिसं इपि स्वम्हयसित पुनातःगु जामालं, सुर्वा, व बेतालि, अले मेगु वसःनापं चिनाः ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मिया भट्टीइ वांछवयाबिल।

22 जुजुं भट्टीयागु मि झान तच्वकं च्याकेत कडा आज्ञा ब्यूगुलि शद्रक, मेशक व अबेदनगोयात मिया भट्टीइ वांछ्वःपि सिपाइँत मिजलां भस्म जुल।

23 थुकथं स्वम्ह चिनातःपि मनूत ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मिया भट्टीइ दुने लात।

24 जुजु नबूकदनेसर अजू चाया: जुस्कक दना: थःत सल्लाहबीपि मनूतयूत न्यन,
“छु झीसं स्वम्हयसित जक चिना: मिइ वांछवयागु मखु ला?”

इमिसं लिसः बिल, “खः, महाराज।”

25 वं धाल, “स्व, जिं ला प्यम्ह मनू व मिइ थुखे उखे न्यासि जुयाच्वंगु खना,
इमित चिनातःगु नं मदु, छुं जूगु नं मदु। प्यम्हम्ह मनू धाःसा घःया काय् थें च्वं।”

26 नबूकदनेसर व मि ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु भट्टीया लुखाया लिक्क वनाः
तःसलं धाल, “हे शद्रक, मेशक व अबेदन्गो, दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरया सेवा
याइपि दासत, पिहां वा!”

अथे जुया: शद्रक, मेशक व अबेदन्गो मिं पिने पिहां वल।

27 अले प्रान्तयापि बडा-हाकिमत, प्रशासकत, राज्यपालत, जुजुयात सल्लाह
बीपि मनूत इपि स्वम्हयसित स्वयेत प्यखेर मुन। मि इमिगु म्हयात छुं मस्यंकूगु व
इमिगु सें मिं मनःगु नं इमिसं खंकल। वसः नं च्याःगु मदु, अले इमिके मिया बास
तक नं मवः।

28 जुजु धाल, “शद्रक, मेशक व अबेदन्गोया परमेश्वरया प्रशंसा जुइमा। थःत
विश्वास याइपि व थःगु सेवा याइपि थुपि स्वम्ह मनूतयूत बचय् यायेत वय्कलं थः
स्वर्गदूत्यात छवयाहयादिल। इमिसं जिगु खँ मन्यं, थः परमेश्वरयात त्वःताः मेपि
घःतयत पुजा यायेगु स्वयाः थः सिनावनेत तयार ज्ञुल।

29 अथे जुया: गुगु नं देश, जाति वा भाय् ल्हाइह मनुखं शद्रक, मेशक व
अबेदन्गोया परमेश्वरया विरोधय् छुं न्ववात धाःसा वयात कुचा कुचा यानाबीगु
जुइ, अले वयागु हेँयात नाश यानाबीगु जुइ धका: जिं आज्ञा बी। छायधाःसा थुकथं
बचय् याये फुम्ह मेह्स सुं घः मदु।”

30 अनंलि जुजु बेबिलोन प्रान्तय् शद्रक, मेशक व अबेदन्गोया पद थकया बिल।

4

नबूकदनेसर जुजुं खंगु सिमाया म्हगास

1 नबूकदनेसर जुजुं संसारया जाति जाति,

देश देश व थीथी भाय् ल्हाइपि मनूतयथाय् थव बुखँ छ्वत-

छिमिगु भिं जुइमा!

2 दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरं जिगु निति यानादीगु अजू चाइपुगु चिं व अजू
चाइपुगु ज्याया बारे छिमित कने दुगुलि जि लयताया।

3 वय्कःया चिं गुलि तःधं,

वयक्तःया अजू चाइपुगु ज्या गुलि बल्लाः।
वयक्तःया राज्य न्ह्याबलें दयाच्वनीगु राज्य खः,
अले वयक्तःया शासन पुस्तानिसें पुस्ता तक दयाच्वनी।

4 जि नबूकदनेसर थःगु लायकुलिइ याउँक व बांलाक च्वनाच्वना।

5 आकाङ्काकां छू घ्हगस खनाः जि ग्यात। जि थःगु लासाय् ग्वारातुला च्वनाबलय् जिगु मनय् वःगु बिचाः व जिं खनागु दर्शनं जितः ख्यात।

6 उकिं व म्हगसया अर्थ कनेत बेबिलोनयापि सकल ज्ञान दुपि मिजंतयूत जिगु न्ह्याने हयेगु आज्ञा बिया।

7 जादु क्यनिपि, ज्वखना स्वइपि वःबलय् जिं इमित म्हगस कना, ज्योतिषीतयूत व साइत स्वइपि वःबलय् जिं इमित म्हगस कना, अयनं इमिसं उकिया अर्थ कने मफूत।

8 लिपतय् दानिएल धा:म्ह मनू जिथाय् वल अले जिं वयात म्हगस कना। (वयागु नां जिमि घःया नामय् बेलतसजर तःगु खः। अले वयाके पवित्र घःतय् आत्मा दु।)

9 जिं वयात ध्या, “हे बेलतसजर, जादु क्यनीपिनि नायः, छंके पवित्र घःतय् आत्मा दु धकाः जिं स्यू। अले छन्त छु नं सुलाच्वंगु खँया अर्थ कनेत थाकुइ मखु। म्हगसय् जिं खनागु दर्शन न्यै, अले जितः उकिया अर्थ कै।

10 लासाय् ग्वारातुला च्वनाबलय् जिं खनागु दर्शन थ्व हे खः – पृथ्वीया दथुइ तःमागु छमा सिमा दु!

11 व सिमा बल्लाः व तःमा जुल अले उकिया च्वकां आकाश थिल। संसारया न्ह्याथासं नं व सिमा खने दु।

12 उकिया हः बांला, माय् गाक्क फल सयाच्वंगु दु। उपि फल संसारयापि फुक्कसित नयेत गा। सिमाया क्वय् गुँपशु च्वनीगु अले आकाशय् च्वंपि झांगःपंक्षी उकिया कचामचाय् बाय् च्वनीगु। अले फुक्क प्राणीतयूसं उकिया फल नझगु।

13 “लासाय् ग्वारातुला च्वनाबलय् आकाङ्काकां जिं दर्शनय् स्वर्ग छम्ह पवित्रम्ह पिवा: स्वर्गदूत वयाच्वंगु खना।

14 वं तस्सलं धाल, ‘व सिमा पाला: क्वःथलाब्यु, उकिया कचामचा पालाब्यु, उकिया हः हायकाछ्व, उकिया फल छ्यालब्याल यानाब्यु। पशुत उकिया किचलं व झांगःत उकिया कचां बिस्युं वनेमा।

15 सिमाया थुथायात नैं व कँय्यागु पातां चिनाः उकिया थुथा हा नाप बैंय् त्वःताबीमाः।

“ ‘व ख्यःया घाँय्या दथुइ दयेमा:। थ्व मनूयात आकाशया सुति लखं प्याकेमा:। अले पशुतलिसे पृथ्वीया स्वासिमाया दथुइ च्वनेमा:।

16 वयागु मन न्हयगू कालया* लागि पशुया मनय् हिलावनेमा।

17 “‘थज्याःगु फैसला पिवा: स्वर्गदूतयसं क्वःच्यूगु खः। दक्वसिबय् तःधंह परमेश्वरया संसारया फुक्क देशय् अधिकार दु, अले वयक्लं थःम्हं हे ल्ययादीपिन्त शासन यायेत देशत बियादी, अज्ज ला उकी शासन यायेत दक्लय् चिधंपिन्त नं तयादी, धयागु खँ फुक्क मनूयसं सीमा धका: पवित्रपिन्सं थज्याःगु फैसला घोषणा याःगु खः।’

18 “‘जि नबूकदनेसर जुजुं खनागु म्हगस थ्व हे खः। आः हे बेलतसजर, थुकिया अर्थ जितः कनाब्यु। छाय्धाःसा जिगु देशय् दुपि सुं ज्ञान दुम्हयसिनं नं थुकिया अर्थ जितः कने फइ मखु। तर छं फइ छाय्धाःसा पवित्र धःतयगु आत्मा छंके दु।”

दानिएलं म्हगसया अर्थ कंगु

19 थ्व खँ न्यनाः दानिएल (गुम्हयसित बेलतसजर नं धाः) पलख थुरथुर खात, म्हगसया अर्थ वयात ख्यात। जुजुं वयात धाल, “हे बेलतसजर, म्हगस व उकिया अर्थ कनेत छ ग्याये मते।”

बेलतसजरं धाल, “हे जिमि प्रभु, थ्व म्हगस व उकिया अर्थ छःपिनि शत्रुतयत् ज्ञान ज्ञाना ला ज्यगु नि।

20 छःपिन्सं खनादीगु बल्लानाः तःमा ज्ञुयाः आकाश थीगु सिमायात संसारय् च्वंपि सकसिनं खेके फु।

21 उकिया हः बांला: अले फल संसारयापि सकसितं नयेत गा:। व सिमाया क्वय् गुँपशुत च्वनीगु अले उकिया कचामचाय् झांगःपंक्षीत स्वँयं च्वनीगु।

22 हे महाराज, व सिमा छःपि हे खः! छःपि थाहां झायाः आकाश तक हे थ्यंह तःधंह मनू ज्ञुयादीगु दु। अले छःपिनिगु बल संसार न्यंक न्यनावंगु दु।

23 “हे महाराज, छःपिन्सं स्वयाच्वनादीबलय् स्वर्ग छम्ह पवित्र पिवा: स्वर्गदूत वया: धाल, ‘व सिमायात पाला: नाश यानाब्यु तर उकिया थुथायात हा नाप बँय् हे त्वःताब्यु। उकियात नॅं व कँय्यागु सिखलं च्यु अले ख्यलय धाँय्या दथुइ त्वःताब्यु। व मनू आकाशया सुति लखं प्यायेमा:, न्हयगू काल तक व गुँपशुत थैं म्वायेमा:।’

24 “हे महाराज, उकियागु अर्थ व दक्लय् तःधंह परमेश्वरं छःपिनिगु लागि क्वःछिनादीगु आज्ञा थ्व हे खः।

* **4:16** ४:१६ काल थथे धयागु दैँ खः

25 मनूत्य् राज्यय् दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु अधिकार दु व वयक्तःयात सु यः वयात राज्य बियादी धयागु खँ छःपिन्सं सीकामकातले न्हयगू काल तक मनुतपाखें छःपिन्त लिनाछ्वइ। छःपिं गुँपशुतलिसें च्वनादीमाः। छःपिन्सं सा द्रुहन्नं थें घाँय् नयादी अले आकाशया सुति लखं छःपिन्त प्याकी।

26 थुथा हा नाप बँय् त्वःताब्यु धाःगु आज्ञायागु अर्थ थव खः – स्वर्ग शासन याइ धइगु खँ छःपिन्सं सीकादीबिलय् छःपिन्त हाकनं राज्य लितबी।

27 उकिं हे महाराज, जिगु सल्लाह स्वीकार यानादिसँ। खःगु ज्या यानाः थःगु पापयात त्वःतादिसँ अले छुं मदुपिन्त माया यानाः मभिगु ज्या त्वःतादिसँ। अथे याःसा छःपिनिगु भिं ज्या हे च्वनी।”

म्हगसया खँ पवंग

28 थव फुक्क खँ जुजु नबूकदनेसरयात जुल।

29 झिनिला लिपा जुजु बेबिलोनयागु लाय्कूया कःसिइ चाःहिला च्वंबलय्

30 वं धाल, “छु थव जिं थःगु नां व महिमाया लागि जिगु बलं राजधानी दयकाःगु तःधंगु बेबिलोन मखु ला?”

31 जुजुं थथे धयाच्वंबलय् हे स्वर्ग छगू थज्याःगु सः वल, “नबूकदनेसर जुजु, छंगु निम्ति छगू आज्ञा दु। छंगु राज्य छंकेन लाकाकाःगु दु।

32 मनूत्य् राज्यय् दक्वसिबय् तःधंम्हयसिगु फुक्क अधिकार दु, व वयक्तःयात सु यः वयात बियादी धयागु खँ छं सीकामकातले न्हयगू काल तकया लागि मनूत्य् दथुं छन्त लिनाछ्वइ, अले छ गुँपशत लिसे च्वनी। छं सा द्रुहन्नं थें घाँय् नयेमाली।”

33 नबूकदनेसरया बारे धाःगु खँ थथ्ये पूक्वन। वयात मनूत्य् दथुं लिनाछ्वत अले वं सा-द्रुहन्यसुं थें घाँय् नयाहल। आकाशया सुति लखं वयागु म्ह प्यात अले वयागु सँ इमाया पा थें व लुसि झांगःया लुसि थें जुल।

नबूकदनेसरं दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयात च्वछाःगु

34 न्हयगू काल बिनावने धुंकाः जि नबूकदनेसरं थःगु मिखा थस्वकाः स्वर्गपाखे स्वया अले जिगु बुद्धि न्हापा थें तुं जुल। जि दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरयात च्वछाया अले न्ह्याबलें म्वानादीम्हयसित हनाबना व महिमा बिया।

वयक्तलं न्ह्याबलें राज्य यानादी

अले वयक्तःया राज्य पुस्तानिसें पुस्ता तक दयाच्वनी।

35 “पृथ्वीयापि सकलें मनूत
परमेश्वरया न्ह्यःने छुं नं मखु,

स्वर्गया दूत व पृथ्वीयापि मनूष्यह
वयक्तलं थः यःथे यानादी।
सुनानं वयकःया ल्हाः पने फइ मखु
अले वयकःयात छिं छु यानादियागु?
धकाः न्यने फइ मखु।”

36 जिगु बुद्धि लिहां वःबलय जिगु महिमा, हनाबना, व जिगु राज्यया गैरव जितः लित बिल। जितः सल्लाह बीपि व भारदारत जितः नापलाः वयेगु यात। अले जि हाकनं थःगु गढ़ीइ लिहां वया अले जि न्हापा स्वया: तःधन।

37 आः जि, नबूकदनेसरं, स्वर्गयाम्ह जुजुयात तःधंके, वयकःयात तःधंके, अले हनाबना याये छायधाःसा वयक्तलं यानादीगु फुक्क खैं पायैछि जू व वयकःया फुक्क लँपु न्यायलं जाः। तःधंछु जुया जुझिपिन्त वयक्तलं क्वमिलु यानादी फु।

5

अंगलय् च्वयातःगु आग्वः

1 बेलसजर जुजुं थः दुःछिम्ह भारदारतयौगु लागि छगू तःधंगु भवय् न्यायक्तल। इपि लिसे वं दाखमध त्वन।

2 दाखमध त्वनाच्वंबलय् हे बेलसजर जुजुं थःम्हं, थः भारदारतयौसं अले थः कलाःपिन्सं व मथ्याःपि कलाःपिन्सं दाखमध त्वनेत न्हापायाम्ह जुजु नबूकदनेसरं यस्शलेमया देगलं हःगु लुँ व वहःयागु थलबल अन हयेगु आज्ञा बिल।

3 उकिं इमिसं यस्शलेमय् दुगु परमेश्वरया देगलं हःगु लुँया थलबल हल। अले जुजु व वया भारदारत, वया कलाःपि व मथ्याःपि कलाःपिन्सं उपि थलबलं दाखमध त्वन।

4 इमिसं दाखमध त्वंबलय् लुँ वहः, कँयू, नॅ, सिं व ल्वहैतं दयक्तातःपि घःतयूतःधंकल।

5 आकाज्ञाकां छम्ह मनूया ल्हाः खनेदत। अन लायकुलिइ त्वाःदेवाःया जः न्ह्यःने लेवं पानातःगु अंगलय् छुं च्वल। ल्हातं च्वयाच्वंगु जुजुं स्वयाच्वन।

6 वयागु ख्वाः वैचुसे च्वन। तसकं ग्याःगुलि वयागु निगुलि पुलि थुरथुर खात।

7 जुजुं ज्वखना स्वइपि, ज्योतिषीत व साइत स्वइपि सःतके छवत। बेबिलोनयापि शुपि ज्ञान दुपि मिजंतयूत धाल, “सुनां थव च्वयातःगु आखः ब्वनी अले थुकिया अर्थं जितः कनी वयात प्याजीगु वसः फीकाबी, अले वयागु गःपतय् लुँयागु सिखः क्वखायकाबी, अले व मनूयात देशय् स्वंगू तःधंम्ह शासक यानाबी।”

8 अले जुजुया सकलें ज्ञान दुपि मिंजंत वल, तर इमिसं थ्व च्वयातःगु आखः ब्वने मफुत वा उकिया अर्थं नं जुजुयात कने मफुत।

9 अथे जुयाः जुजु बेलसजर अज्ज ग्यात अले वयागु ख्वाः झन वॅचुसे च्वन। वया भारदारतयत छु याये छु याये जुल।

10 जुजु व भारदारत हालाच्वंगु सः तायाः रानीमां ख्वय् नयेगु कवथाय् वयाः थथे धाल, “हे महाराज, छःपि ताईं तक म्वानादीमा! थथे ख्वाः वॅचुसे च्वंकादी मते।

11 छःपिनिगु देशय् पवित्र धःपिनिगु आत्मा दुम्ह छम्ह मनू दु। न्हापायाम्ह जुजुया पालय् थ्व मनुखं धःपिन्सं थें दुग्यां, अक्कल व बुद्धि क्यंगु खः। छःपिनि न्हापायाम्ह जुजु नबूकदनेसरं वयात जाटु क्यनिपि, साइत स्वइपि, ज्योतिषीत, व ज्वखना स्वइपिनि नायः दय्यकादीगु खः।

12 थ्व सःस्यूम्ह मनूदानिएल खः, गुम्हयसित जुजु बेलतसजर धाइगु खः। वयाके तच्वःगु मन व ज्ञान दु। व म्हगसया अर्थ कने फुम्ह खः। क्वाःया लिसः बीगुलिसे समस्यात ज्यंकेगु ज्या नं याये फुम्ह खः। दानिएलयात सःतके छ्वयादिसँ, अले वं आखःया अर्थ कनाबी।”

दानिएलं आखःया अर्थ कंगु

13 उकि दानिएलयात जुजुया न्ह्यःने हल अले जुजुं वयात धाल, “जिमि न्हापायाम्ह जुजुं यहदां ज्वनाहःपि मध्ये छम्ह दानिएल धाःम्ह छ है खः ला?

14 छंके धःतयगु आत्मालिसे दुग्यां, अक्कल व तसकं बुद्धि दु धयागु खँ जिं न्यनागु दु।

15 थ्व च्वयातःगु आखः ब्वना: अर्थ कनेत जिगु न्ह्यःने ज्ञान दुपि मनूत अले ज्वखना स्वइपि मनूत हल तर इमिसं थुकिया अर्थ कने हे मफुत।

16 “छं सुलाच्वंगु खँया अर्थ कनेफु अले थाकुगु समस्यात ज्यके फु धयागु खँ जिं न्यनागु दु। छं थ्व च्वयातःगु आखः ब्वना: उकियागु अर्थ जितः कने फत धाःसा छन्त प्याजीगु रंगया लायकू वसः पुकाबी, छंगु गःपतय् हनाबनाया लुँयागु सिखः क्वखाय्काबी, अले छ देशय् स्वंगगु तःधंगु पदयाम्ह मनूजुइ।”

17 अले दानिएलं जुजुयात लिसः बिल, “छःपिन्सं थःगु देछात थःके है तयादीफु अले छःपिनिगु सिरपाःत मेपि सुयातं बियादी फु। अथेसां छःपिनि महाराजया लागि थ्व च्वयातःगु आखः ब्वनाबी अले थुकिया अर्थ कनाबी।

18 “हे महाराज, दक्वसिबय् तःधंगु परमेश्वर छःपिनि न्हापायाम्ह जुजु नबूकदनेसरयात तःधंगु राज्य, तःधंसू, नां व महिमा बियादीगु दु।

19 अले परमेश्वरं वयकःयात तःधंकादीगुलि जाति जातियापि, देश देशयापि, अले थीथी भाय् लहाइपि मनूत वयकः खनाः ग्याइगु व थुरथुर खाइगु। वयक्लं सुयात स्याये मास्ति वयकादी वयात स्यानादी, सुयात म्वाकातये मास्ति वयकादी वयात म्वाःका तयादी। सुं मनूयात हनाबना यायेगु व क्वह्यंकेगु वयकःया लहातय् दु।

20 तर वयकः तःधंछु, जिराहा जूगुलि राजगढी लिकाल अले वयकःयागु शान वयकःपाखें लाकाकाल।

21 वयकःयात मनूतय् दथुं पित छवत अले वयकःयागु मनयात पशुयागु मन थें यानाबिल। देश देशय् दक्वसिब्य् तःधंह परमेश्वरं राज्य यानादी व थःत यःम्हयसित देशयाम्ह शासक दय्कादी धयागु खँ वयक्लं सीकामकातले वयकः गुं गधातलिसे च्वन, सा-द्वहंतयसं थें घाँय् नल। वयकःयागु म्हयात आकाशया सुति लखं प्याकल।

22 “हे बेलसजर, छःपि वयकःया थासय् जुजु जूम्ह खः। थ्व फुक्क खँ छःपिन्सं स्यूसां छःपिनिगु मन क्वमिलु मजू।

23 उकिया पलेसा छःपिन्सं स्वर्गयाम्ह प्रभुयागु विरोधय् ज्या यानादिल। वयकःया देगलं हःगु थलबलत थन हयादिल। अले छःपि व भारदारत, छःपिनि कलाःपि व मथ्याःपि कलाःपि न्सं उपि ख्वल्चां दाखमध त्वनादिल। अले छःपिन्सं लुँ वहः, कँय्, नै, सिं व ल्वहंतं दय्कूपि घःतयत् च्वछाल। उपि घःत न्यनेफुपि नं मखु, खँके फुपि नं मखु, अले छुं स्यूपि नं मखु। परमेश्वरया लहातय् हे छःपिनिगु प्राण व फुक्क लैंपु दुसां वयकःयात हनाबना यानामदी।

24 उकिया खँगँवः च्वयेत वयक्लं लहा: छवयाहयादीगु खः।

25 “च्वयातःगु खँगँवः थथे दु –

मेने, मेने, टेकेल, पर्सिन

26 “थुपि खँगँवः तयगु अर्थ थ्व हे खः –

“मेने – परमेश्वरं छःपिनिगु राज्यया न्हि ल्याःखनाः थुकियात क्वचाय्कादीगु दु।

27 “टेकेल – छःपिन्त तराजुइ लंगु दु, अले याउँसे च्वंगु लुइक्गु दु।

28 “पर्सिन – छःपिनिगु राज्य ब्बथलाः मादी व फारसीतयत् ब्यगु दु।”

29 अनंलि बेलसजरया आज्ञाय् दानिएलयात प्याजीगु रंगया वसः फिकल। वयागु गःपतय् लुँयागु सिखः क्वखाय्कल। अले वयात देशय् स्वंगू तःधंगु पद बिल।

30 उखुन्हु चान्हय् बेबिलोनीतय् जुजु बेलसजरयात स्यात।

31 अले खुइनिदँ दुम्ह मादी दारां व देश त्याका काल।*

6

सिंहया खोरेय् दानिएल

1 दारा जुजुं देशया फुक्क थासय् शासन यायेत सछि व निइम्ह (१२०) प्रान्तयापि बडा-हाकिमत ल्ययेगु क्वःछित।

2 हानं इमिगु चव्य् स्वम्ह मन्नीत ल्यल। इपि मध्ये छम्ह दानिएल खः। जुज्यागु ज्याय् छुं मस्यनेमा धका: उपि प्रान्तयापि बडा-हाकिमतयसं थःगु ज्याया ल्या:चा इमित बीमाःगु यात।

3 मेपि निम्ह मन्नीत व प्रान्तयापि बडा-हाकिमतयके स्वयाः दानिएलयाके तसकं बांला:गु गुण खंगुलि जुजुं वयात देशय् फुक्क थायदाप्ह शासक ल्ययेगु बिचा: यात।

4 थथे जूगुलि मेपि निम्ह मन्नीत व प्रान्तयापि बडा-हाकिमतयसं सरकारी ज्याय् दानिएलयागु दोष मालेगु याना हल। तर इमिसं वं छुं मखुगु ज्या याःगु लुइके मफुत, छायथा:सा व विश्वास याये बहःम्ह मनू खः, व ला: ला: थे यानाजुइम्ह मनू मखु।

5 लिपतय् इमिसं थःथव्य् धाल, “वया परमेश्वरयागु व्यवस्थाय् जक झीसं दानिएलयागु दोष क्यने फइ, मेगु खँय् वयागु दोष क्यने फइ मखु।”

6 उकिं इपि निम्ह मन्नीत व प्रान्तयापि बडा-हाकिमत जुज्याथाय् वना: थथे धाल, “हे महाराज दारा, छःपिं ताःई तक म्वानादीमा!

7 स्विन्हया दुने सुनां सुनां छःपि बाहेक मेपि सुं घः वा मनूयात बिन्ति याइ वयात सिंह तयातःगु तःजाःगु गालय् वांछ्वयेगु जुइ धका: छःपिन्सं आज्ञा बियादीमा धका: जिपि मन्नीत, सकलें प्रान्तयापि बडा-हाकिमत, हाकिमत, सल्लाह बीपिं सकसिनं क्वःछिनागु दु।

8 अथे जुया: हे महाराज, थ्व खँ मादीत व फारसीतयगु महिलिगु व्यवस्थाकथं कानून जुइमा धका: छःपिन्सं थज्या:गु कानून च्वयेत उजं बियादिसँ।”

9 उकिं दारा जुजुं उगु कानून च्वका: सही यात।

10 व पौलय् सही याये धुकूगु सिया: दानिएल थःगु छेँय् वन। वयागु छेँय्या तलय्यागु क्वथाया इया: यस्शलेमपाखे स्वः। अले न्हापा न्हापा याःगु थे इया:पाखे स्वयाः वं परमेश्वरया न्ह्यःने न्हि स्वकः पुलि चुया: सुभाय् बीगु व प्रार्थना यायेग यात।

* **5:31** ५:३१ जुजु बेलसजरयात स्याःगु व मादी जुजु दारां देश त्याकाकाःगु ई.पु. ५३१

11 दानिएलं प्रार्थना यानाच्वंगु व परमेश्वरयाके ग्वाहालि फ्वनाच्वंगु पुचः मुना वःपि इपि हाकिमतयसं खंकल।

12 उकि इपि जुजुयाथाय् वनाः वलिसें वयागु शाही आज्ञा बारे खेँ लहात, “छु छःपिन्सं स्विन्हुया दुने सुनां सुनां छःपि बाहेक मेपि सुं मनू वा घःयात बिन्ति याइ, वयात सिंहत तयातःगु तःजाःगु गालय् वांछवयेगु जुइ धकाः च्वयातःगु आज्ञा पतिइ सही यानादियागु मखु ला?”

जुजुं लिसः बिल, “खः, व छगू कडा आज्ञा खः, व मादीत व फारसीतयगु महिलिगु कानून खः।”

13 अले इमिसं जुजुयात धाल, “हे महाराज, यहदां ज्वनाहःम्ह व दानिएलं छःपिन्त हनाबना मयाः अले छःपिनिगु आज्ञा मानय् मयाः। वं आः नं न्हि स्वकः प्रार्थना यायेगु या।”

14 थव खेँ न्यनाः जुजुया नुगः मछिन। अले दानिएलयात त्वःतकेगु क्वःछिनाः सूर्य बिनामवंतले वयात बचय् यायेगु कुतः याना हे च्वन।

15 अले इपि मनूत जुजुयाथाय् वनाः थथे धाल, “हे महाराज, मादीतय् व फारसीतय् कानूनकथं जुजुयागु आज्ञा व उदीं हिले फइ मखु धकाः छःपिन्सं सी हे स्यू।”

16 उकि जुजुं दानिएलयात ज्वनेगु आज्ञा बिल अले इमिसं वयात हयाः सिंहत तयातःगु तःजाःगु गालय् वांछवल। जुजुं दानिएलयात धाल, “छं न्ह्याबलें सेवा याइम्ह छिमि परमेश्वरं छन्त बचय् यायेमा।”

17 हानं छगः ल्वहं हयाः सिंहत तयातःगु तःजाःगु गाःयागु म्हुतु तिनाबिल। अले दानिएल पिहां मवयेमा धकाः जुजुं उकी थःगु हे अंगू छाप व थः भारदारतयगु अंगू छाप तल।

18 अले जुजु थःगु लायकुलिइ लिहां वल। उखुन्हु चान्हय् वं छुं मनः, छुं नं न्ह्याइपुगु ज्या मयाः अले वयात न्ह्यः नं मवः।

दानिएलयात सिंहतपाखें बचय् यानादीगु

19 सुथ न्हापां निभाः लुइवं जुस्कक दनाः जुजु हथाय् चाचां सिंहत तयातःगु तःजाःगु गा:पाखे वन।

20 अले व सिंहत तयातःगु तःजाःगु गा: लिक्क थ्यंबलय् ख्वःसलं धाल, “हे दानिएल, म्वाःम्ह परमेश्वरया दास, छं न्ह्याबलें सेवा याइम्ह छिमि परमेश्वरं छन्त बचय् याये फत ला?”

21 दानिएलं लिसः बिल, “हे महाराज, छःपि ताःई तक म्वानादीमा!

22 जिं दुंकागु मटु धका: परमेश्वरं स्यौगुलि वयूक्लं थः दूत छवयाहयाः सिंहतयगु म्हुतु तिनादिल। सिंहतयसं जितः घाःपाः याःगु मदु। महाराज, जिं छःपिनिगु नं छुं स्यंकागु मदु।”

23 जुजु तसकं लयतायाः दानिएलयात गालं थकायगु आज्ञा बिल। दानिएलयात सिंहंत तयातःगु तःजाःगु गालं थका:बलय् वयाके घाःया छुं चिं मलू, छायधाःसा वं परमेश्वरयाके भलसा तःगु खः।

24 अनंति दानिएलयात मखुगु दोष ब्यूपि सकल मनूतयूत ज्वनेत जुजुं आज्ञा बिल। अले इमि कलाःपिं व मचाखाचातनापं इमित सिंहंत तयातःगु तःजाःगु गालय् वांछव्याबिल। इपि सिंहंत तयातःगु तःजाःगु गाया बैय् थ्यने न्ह्यः हे सिंहतयसं झाम्तय् यात अले इमिगु फुक्व क्वय्यात काच्या-कुचुक यानाः नयाबिल।

25 अले दारा जुजुं पृथ्वीयापि फुक्व जातित, देशयापि व थीथी भाय् ल्हाइपि मनूतयूत थथे च्वल,

“छिमिगु भिं जुइमा।

26 जिगु हुकुम थ्व हे खः। जिगु देशया अधिकार दुगु फुक्व थासय्यापि मनूतयसं दानिएलया परमेश्वरयागु भय कायेमा: अले वयूकःयात हनाबना यायेमा:। “छायधाःसा वयूकः म्वाःम्ह खः।

वयूकः न्ह्याबलैं दयाच्वनी।

वयूकःया राज्य गुबलैं स्यनावनी मखु।

अले वयूकलं न्ह्याबलैं राज्य यानादी।

27 वयूकलं त्वःतकादी अले बचय यानादी,

वयूकलं आकाशय् व पृथ्वीइ

चिं व अजू चाइपुगु ज्या यानादी।

वयूकलं दानिएलयात

सिंहया म्हुतुपाखें बचय यानादिल।”

28 थुकथं दारा जुजुया पालय् व फारसी कोरेस जुजुया पालय् दानिएलयात बांलात।

दानिएलं खंगु दर्शन व उकिया अर्थ

1 बेलसजर बेबिलोनयाम्ह जुजु जूगु न्हापांगु दँय्, चान्हय् दानिएलं म्हगस व दर्शन खन। वं व म्हगसया मू खॅ च्वल।*

2 दानिएलं धाल, “उखुन्हु चान्हय् जिं खनागु दर्शन थथे दु – प्यखेरं वःगु फसं समुद्रया लःयात संकाच्वन।

3 समुद्रं प्यंगु किसिमयापि ततःधिकःपि जन्तुत पिहां वल।

4 “न्हापां पिहांवःम्ह सिंह थें च्वम्ह जन्तु खना, तर वयाके इमायाके थें पपू दु। जिं स्वयाच्वनाबलय् हे वयागु पपू पुल। अले व जन्तुयात मनू थें निपु तुति थनाबिल अले वयात मनूयागु मन बिल।

5 “अले भालू थें च्वम्ह निम्हम्ह जन्तु खना। व छखेपाखें दनाच्वंगु दु। वयागु म्हुत्या वायागु दथुइ स्वपु बपिक्वय॑ दु। छगू सलं वयात धाल, ‘दना: प्वा: जाय्क ला न।’

6 “अनंलि चितुवा थें च्वम्ह स्वम्हम्ह जन्तु खना। वयागु जँन्हुफातय् झांगःयागु थें प्यपा पपू दु। व जन्तुया प्यंगः छ्यं दु अले वयात शासन यायेगु अधिकार बिल।

7 “लिपा चान्हय् दर्शनय्, जिं प्यम्हम्ह जन्तु खना। व तसकं बल्ला: व ग्यानापुसे च्वं। वयागु नँयागु वां शिकारयात कुचा कुचा याइगु अले नझु, ल्यं दुगुयात धाःसा वं तुति न्हुतुन्हुइगु। मेपि स्वम्ह जन्तु स्वयाः व पाः, वयाके झिपु नेकू दु।

8 “जि नेकूत स्वयाच्वनाबलय् नेकूतय् दथुइ छक्वलं मेगु चिपुगु नेकू बुयावल। अले व न्हगु नेकूलि न्हापायागु स्वगुलि नेकूयात हानापं लेहें थनाछ्वल। व नेकूलिइ मनूयागु थें मिखा व तःधंछ्याः खॅ ल्हाइगु म्हतु दु।

न्ह्याबलें म्वानाच्वनादीम्ह

9 “जिं स्वयाच्वनाबलय् हे गदीत तल।

छगू गदीइ न्ह्याबलें म्वानाच्वनादीम्ह च्वन।

वयकःया वसः च्वापु थें,

सँ धाःसा यचुगु ऊन थें तुयुसे च्वं।

वयकःयागु

दन्न थिनाच्वंगु गदी

ह्वानाह्वाना च्यानाच्वंगु

पांग्राया च्वय् तयातःगु दु।

10 अले व गदी तःधाःगु मित्याः मदिक्क पिहां वयाच्वंगु दु।

* **7:1** ७:१ थव घटना अध्याय ५ स्वयाः न्ह्यःया घटना खः ई.पु. ५५३

द्रुलंदुः मनूत वय्कःया सेवा यायेत न्ह्यःने दु।
 वय्कःया न्ह्यःने लखंलख मनूत दनाच्वंगु दु।
 न्याययागु अदालत अन हे च्वन।
 अले सफूत प्वल।

11 “जिं स्वयाच्वनाबलय् व चिपुगु नेकुलि तःधंछुया: ततःधंगु खँ ल्हाःगु जिं ताल। व जन्तुयात स्याना: वयागु म्हयात नाश याना: ह्वाना ह्वाना च्यानाच्वंगु मिइ वामच्छवतले जिं स्वया हे च्वन।

12 मेपि जन्तुयागु अधिकार लाकाकाल तर छुं ई तक इमित म्वाके बिल।

13 “चान्हय्यागु जिगु दर्शनय् जिं मनूया काय्[◇] थें च्वंम्ह सुं छम्ह आकाशया सुपौय्यनापं झायाच्वंगु खना। अले वय्कः न्ह्याबलें म्वानाच्वनादीम्हय्सिया थ्यन अले इमिसं वय्कःयात वय्कःया न्ह्यःने हल।

14 वय्कःयात अधिकार, हनाबना व राज्य बिल। जाति जाति, देश देश व थीथी भाय् ल्हाइपि सकसिनं वय्कःयागु आराधना यात। वय्कःया शासन न्ह्याबलें दयाच्वनी अले वय्कःया राज्य गुबलें क्वचाइ मखु।

दर्शनया अर्थ

15 “जि दानिएलयात छु याये छु याये ज्ञुल। जिं खनागु दर्शनं जिगु नुगः भाराभारा मिन।

16 अन दनाच्वंपि मध्ये जि छम्हय्सिथाय् वना: थुपि फुक्क खँया अर्थ न्यना। वं थथे ध्याः जितः अर्थ कन।

17 ‘थुपि ततःधिकःपि प्यम्ह जन्तु पृथ्वीइ पलिस्था जुइगु प्यंगू राज्य खः।

18 लिपतय् दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरया पवित्र मनूतयत राज्य दइ। उकी इमिसं सदां सदायां लागि अधिकार याइ’

19 “अले जितः व मेपि स्वया: पा:म्ह तसकं ग्यानापुसे च्वंम्ह प्यम्हम्ह जन्तुया अर्थ सीकेमास्ति वल। वयागु नँया वा व कँय्यागु तुसिं शिकारयात कुचा कुचा याइगु अले नइगु, ल्यं दुगुयात धा:सा तुति न्हुतुन्हिशगु।

20 वयागु छेनय् दुगु द्यिपु नेकू व अनं पिहां वःगु मेगु नेकुया खँ थुइके मास्ति वल। अले न्हापायागु स्वपु नेकू पुया ब्यूगु खँ छु ज्ञुल धकाः नं सीकेमास्ति वल। थ्व हे मेगु फुक्क नेकू स्वया: ग्यानापुसे च्वंगु नेकुलिइ मिखा व तःधंछुया: न्ववाइगु महु दु।

21 जिं स्वयाच्वनाबलय् व हे नेकुलि परमेश्वरया पवित्र मनूतलिसें लडाइँ यात अले इमित बुकल।

22 अनांलि व न्ह्याबलें म्वानाच्वनादीम्हयसिनं झायाः दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरया पवित्र मनूतय्गु पंलिना: फैसला यात। उबलय् परमेश्वरया पवित्र मनूतय्सं राज्य अधिकार याइगु ई वःगु खः।

23 “जितः उकियागु अर्थ थुकल, ‘व प्यम्हम्ह जन्तु पृथ्वीइ पालिस्था जुइगु प्यंगू राज्य खः। थव हे राज्य मेगु फुक्क राज्य स्वयाः पाइ। वं फुक्क पृथ्वीयात नयाबी अले उकियात न्हुयाः धू यानाबी।

24 उपि द्विपु नेकूया अर्थ व राज्यं वइपि द्विम्ह जुजुपि खः। इपि लिपा मेम्ह छम्ह जुजु वइ। व न्हापायापि जुजुपि स्वयाः पाइ, वं उपि स्वम्ह जुजुपिन्त बुकी।

25 वं दक्वसिबय् तःधंम्ह परमेश्वरयागु विरोध्य खँ ल्हाइ, अले परमेश्वरया पवित्र मनूतय्त कवत्यला तइ। वं धार्मिक नियम व नखःचखः हिलेत स्वइ। अले पवित्र मनूतय्त वयागु ल्हातय् छगू काल, निगू काल व बच्छि कालयाः† निंति लःल्हानाबी।

26 “‘अयनं न्यायया अदालत च्वनी, अले वयागु बल लाकाकयाः वयात सदांया निंति नाश हे यानाबी।

27 पृथ्वीया फुक्क राज्यतय्गु शक्ति व तःधंसू दकलय् तःधंम्ह परमेश्वरया पवित्र मनूतय्गु ल्हातय्बी। वयकःया राज्य न्ह्याबलें दयाच्वनीगु राज्य जुइ। फुक्क राज्यं वयकःया खँ न्यनी व वयकःयागु सेवा याइ।”

28 “जिगु खँ थन हे सिधल। जि दानिएल तसकं म्यात, जिगु ख्वाः हे वँचुसे च्वन। अयनं जिं थव खँ थःगु मनय् हे तया।”

8

भ्याःचा व दुगुया दर्शन

1 बेलसजर जुजु ज्गू स्वंगू दँय, जि दानिएलं हानं मेगु छगू दर्शन खना।*

2 दर्शनय् जिं थःत एलाम प्रान्तया राजधानी शूशन शहरय् खना। शूशन शहरया प्यखेरं पःखाः ग्वयातःगु दु। दर्शनय् जि ऊलै खुसिया सिथय् दनाच्वनागु दु।

* **7:25** ७:३५ छगू निगू व बच्छि काल छगू दै, निगू दै व बच्छि दै * **8:1** ८:१ बेलसजर जुजु ज्गू स्वंगू दै धयागु ई.गु. ५५।

3 जिं स्वयाबलय्, अन खुसिया सिथय् निपु ततःपुगु नेकू दुम्ह छम्ह भ्याःचा दनाच्वंगु खना। वयागु छपु नेकू मेगु स्वया: ताहाक। व ताहाःगु नेकू लिपा बुयावःगु खः।

4 व भ्याःचां पच्छिम, उत्तर व दच्छिनपाखे ब्वांय्ब्वांय् जुया: च्वयाच्वंगु जिं खना। वयात पने फुम्ह छम्ह नं पशु मदु। सुनानं वयागु शक्तिपाखें बचय् याये मफुत। वं थःयत्यें यात अले व झान बल्लात।

5 जि थुकिया बारे बिचाः यानाच्वनाबलय् आकाङ्काकां पच्छिमं छम्ह दुगु हथासं ब्वांय् वल। व दुगु हथासं बँय् मथ्युसे सारा संसार पुलावल। वयागु मिखाया दथुइ छपु अजू चायापुसे च्वंगु नेकू दु।

6 अले व जि खुसिया सिथय् खनाम्ह निपु नेकू दुम्ह भ्याःचायाथाय् वल। तंपिक्याः भ्याःचायात तसकं च्वल।

7 व भ्याःचायात तसकं तंम्वया: च्वःगु अले वयागु निपु नेकू त्वथुलाब्यूगु जिं खना। वलिसें ल्वायेत व भ्याःचायाके बल मन्त। वयात बँय् बस्वात अले दुगुं वयात न्हुतुन्हुल। भ्याःचायात बचय् याये फुम्ह अन सुं नं मदु।

8 अले दुगु झान तःधंछु जुल, व तसकं बल्ला:बलय् वयागु नेकू त्वधुल। उगु थासय् प्यखेपाखे स्वःगु प्यपु अजू चाइपुगु नेकू बुयावल।

9 उपि प्यपु नेकू मध्ये छपु नेकुलि चिपुगु नेकू बुयावल, अले उकियागु शक्ति दच्छिन व पुर्बपाखे अले बांला:गु देश तक नं न्ह्यज्यात।

10 व शुलि बल्लात कि वं स्वर्गया सेना व नगुतयत् हमला यात। अले नगुयात पृथ्वीइ क्वफानाः तुर्ति न्हुतुन्हुल।

11 व नेकुलि थःत स्वर्गया सेनाया सेनापति ति हे तःधंकल। वय्कलं न्हियान्हिथंया बां बीगु दीकाबिल, अले देगःयात अपवित्र यानाबिल।

12 न्हियान्हिथंया पलेसा अन हे इमिसं पाप याना विद्रोह यात। अले सत्ययात बँय् बांछवयाबिल। वं याःगु फुक्क ज्याय् व नेकू ताःलात।

13 अले जि छम्ह स्वर्गदूत न्ववाःगु ताया। हानं मेम्ह छम्ह स्वर्गदूतं न्हापा न्ववाःम्हयसित न्यन, “थव दर्शनय् खनेदुगु खँ गबले तक जुयाच्वनी? न्हियान्हिथंया देछाया पलेसा गबले तक घच्चायपुगु पाप जुयाच्वनी? देगः व स्वर्गया सेनायात न्हुतुन्हिगु ज्या गबले तक जुयाच्वनी।”

14 अले वं जितः धाल, “निइस्वसः (२,३००) बहनि व सुथ तक! अनंलि पवित्र थाय्यात हाकनं शद्गु याइ।”

गब्रिएल स्वर्गटूं दर्शनया अर्थ कंगु

15 थव खँ दर्शनय खनाः जि दानिएलं थुइकेगु कुतः यानाच्वनाबलय् मनू थें च्वंम्ह छम्ह जिगु न्ह्यः ने खनेदत।

16 जिं ऊलै खुसिं वःगु मनूया सः ताया। व सलं धाल, “हे गब्रिएल, थव मनूयात दर्शनयागु अर्थ थुइकाब्यु!”

17 गब्रिएल जि दनाच्वनागु थासय् वःबलय् जि ग्यानाः बँय् दल। वं जितः धाल, “हे सीमानिम्ह मनू, थव दर्शनं अन्तया ईया बारे धाइ।”

18 व जिलिसें न्ववाना च्वबलय् जितः स्याक्क न्ह्यः वयाः जिगु ख्वाः बँय् भ्वसुल। अले वं जितः थिया: हाकनं थन।

19 वं धाल, “परमेश्वरयागु तंया लिच्वः छु जुइ व जिं छन्त कनेत्यनागु दु। थव दर्शनं अन्तया ई क्यनी।

20 छं खंम्ह निपु नेकू दुम्ह भ्याःचा मादी व फारसया जुजुत खः।

21 सँ यक्व दुम्ह दुगु ग्रीसयाम्ह जुजु खः। वयागु मिखाया दथुइयागु तःपुगु नेकू व देशयाम्ह न्हापाम्ह जुजु खः।

22 व त्वधूगु नेकूया थासय् ब्याकःगु प्यंगू नेकूया अर्थ थथे खः – व हे देशं प्यंगू देश पिहां वइ, तर इमिके उलि बल दइ मखु।

23 “उपि देशतयगु लिपांगु इलय् इमिगु पाप दकले च्वय् थ्यनीबलय् छम्ह तसकं मभिम्ह व छल यायेसःम्ह जुजु दनी।

24 व तसकं बल्लाइ तर थःगु हे बलं मखु। अले ग्यानापुसे च्वंक मनूतयत नाश याइ, अले वं याःगु न्ह्यागु ज्याय् नं व ताःलाइ। वं बल्लाःपि मनूतयत व पवित्र मनूतयत नाश याइ।

25 व चलाखम्ह जूगुलि वयागु छल ताःलाइ। अले वं तःधंछुयाः छुं हे मस्थूपि यक्व मनूतयत नाश याइ। वं दकले तःधंम्ह जुजुयागु नं विरोध याइ। अयनं सुं मनुखं मथीकं व नाश जुइ।

26 “बहनि व सुथ बारे छं छु छु खनागु व न्यनागु खः व खःगु खँ खः। तर छं दर्शनय छु छु खनागु खः व सुयातं सीके मते छायधाःसा व ता ई लिपा जक जुइ।”

27 अनंलि जितः तसकं त्यानुल, छुं न्हि तक जितः ल्वचं कयाच्वन। अनंलि जि दनाः जुजुया ज्याय् वना। अयनं जिं खनागु दर्शनं यानाः जि छु याये छु याये जुल। थव जिं थुइके मफुत।

9

दानिएलं थः मनूतयगु निर्ति प्रार्थना याः गु

1 बेबिलोनियाय् जुजु जूम्ह मादीवंशयाम्ह अहासूरसया काय् दाराया न्हापांगु दँयँ*

2 जि दानिएलं यर्मिया अगमवक्तायात ब्यूगु परमप्रभुया वचनकथं, धर्मशास्त्रपाखें यस्शलेम न्हयेदँ तकया लागि नाश जुइ धकाः सीकाकया।◊

3 उकिं अपसं च्वना: भांगा फिना: नउ बुला: परमप्रभु परमेश्वरया न्ह्यः ने प्रार्थना व दुनुगलंनिसे बिन्ति याना।

4 अले जिं थः गु पाप मानय् याना: थः परमप्रभु जिमि परमेश्वरयात थथे प्रार्थना याना।

“हे परमप्रभु, छिं तःधंम्ह व मानय् यायेमाः म्ह खः, छितः माया याइपिन्त अले छिगु खँ न्यनीपिन्त छिं थः गु दयामायाया बाचा पूवंकादी।

5 जिमिसं पाप यानागु दु अले ढुकागु दु। जिपि मधिंपि जुयागु दु अले विद्रोही जुयागु दु। जिपि छिगु आज्ञा व नियमपाखें फहिला वनागु दु।

6 जिमि जुजुपि, शासकत, पुर्खा व देशयापि सकल प्रजालिसे छिगु नामय् न्वाइपि छिं सेवक अगमवक्तातयगु खँ जिमिसं मन्यना।

7 “हे परमप्रभु छि धर्मीम्ह खः, अयनं थौं जिमिगु ख्वाः लज्यां त्वपूगु दु। जिमिसं छिके भलसा मतयागुलि जिपि यहदा, यस्शलेम व इसाएलयापि मनूतयत छिं सतिगु व तापाः गु देशय् छ्वालब्याल यानादीगु दु।

8 हे परमप्रभु, जिमि जुजुपि, शासकत व पुर्खीतयसं छिगु विरोधय् वना: पाप याः गुलि जिपि लज्याय् लाः गु दु।

9 छिगु खँ मन्यसे जिपि विरोधी जुयागु दु। अथे जूसां परमप्रभु जिमि परमेश्वर, छि दयादुम्ह व क्षमा यानादीम्ह खः।

10 हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर, जिमिसं छिगु आज्ञा मानय् यानागु मदु, अले छिकपिनि च्यः अगमवक्तापाखें ब्यूगु नियम नं मानय् यानागु मदु।

11 छिगु आज्ञा मानय् मयासे सकल इसाएलं छिगु व्यवस्था त्वाथूगु दु अले छिपाखें फहिलावंगु दु।

* **9:1** ९:१ अहासूरसया काय् दाराया न्हापांगु दँ धयागु ई.पु. ५३ ◊ **9:2** ९:२ यर २५:११; २९:१०

“उकिं परमेश्वरया च्यः मोशाया व्यवस्थाय् च्वयातःगु सराः व फैसला जिमित लाःगु दु। छायधाःसा जिमिसं छिगु खँ मन्यसें पाप यानागु दु।

12 जिमिथाय् तःधंगु विपति हयाः जिमिगु व जिमि शासकतयगु बोरे न्ववानादीगु बचं छिं पूवकादीगु दु। यस्शलेम्य् वःगु विपति थें ज्याःगु विपति संसारय् गन नं मवःनि।

13 परमप्रभु जिमि परमेश्वरं जिमित माया यायेगु त्वःत्गु दु। थथे मोशाया व्यवस्थाय् च्वया तः थें थुपिं फुक्क विपति जिमित लाःगु दु। अथे जूसां थःगु पाप त्वःताः वा छिगु सत्यया ल्यू वनाः जिमिसं परमप्रभु जिमि परमेश्वरया ग्वाहालि मालेत अस्वीकार यानागु दु।

14 अथे जूगुलि छिं जिमिके विपति हयादीगु दु। हे परमप्रभु परमेश्वर, छिं न्व्यागु ज्या नं पायाछिकथं यानादी। अयन् जिमिसं छिगु खँ मन्यना।

15 “हे परमप्रभु जिमि परमेश्वर, छिं थः मनूतयत बल्लाःगु ल्हातं मिश्न देशं पित हयाः थौं तक नं थःगु निति नां तयादिल। जिमिसं पाप यानागु दु, जिमिसं मभिंगु ज्या यानागु दु।

16 हे परमप्रभु, छिगु फुक्क भिं ज्याकथं छिगु शहर व पवित्र पर्वत यस्शलेमं थःगु तं चीकादिसँ। जिमिगु पाप व जिमि पुर्खातयगु मभिंगु ज्याया कारणं प्यखेरं लाःगु देश देशयापि मनूतयसं, यस्शलेम व छि मनूतयत हेस्यानाच्वंगु दु।

17 “हे जिमि परमेश्वर, थःदासया प्रार्थना व दुनुगःया बिन्ति न्यनादिसँ। भज्यंक स्यंगु देगःयात छिगु थःगु नांया लागि हाकनं दयकादिसँ।

18 “हे परमेश्वर, जिपिपाखे थःगु न्हायपं बियादिसँ। थःगु मिखा चायका: जिमिगु झिजांमिजां दंगु हालत व छिगु नां दुगु शहरयात स्वयादिसँ। जिपि धर्मीपि खः धका: जिमिसं थव इनाप यानाच्वनागु मखु तर छिगु तःधंगु दयाया कारणं खः।

19 “हे परमप्रभु न्यनादिसँ, हे प्रभु पाप क्षमा यानादिसँ, हे प्रभु जिमिगु बिन्ति न्यनाः वकथं ज्या यानादिसँ। छिगु नांया लागि आः लिबाकादी मते। थव शहर व छिकपिनि मनूतके छिगु हे नां दु।”

गब्रिएल स्वर्गदूतं अगमवाणी थुइकाङ्यगु

20 जिगु व थः इम्माएली दाजुकिजापिनिगु पाप नाला कयाः परमप्रभु जिमि परमेश्वरयात वयकःया पवित्र पर्वतया निति बिन्ति याना हे च्वना।

21 जिं प्रार्थना यानाच्वनाबलय् जिं थःगु न्हापांयागु दर्शनय् खनाम्ह मन्, गब्रिएल याकनं ब्वयाः सन्धयाया बां बींगु इलय् जिथाय् वल।

22 वं जितः थुइकाबिल, “हे दानिएल, छन्त बुद्धि व थुइकेगु ग्यां व ग्वाहालि बीत जि छन्थाय् वयागु दु।

23 छं बिन्ति यायेवं छन्त लिसः बियादिल, छायधा:सा छ परमेश्वरया लागिं तसकं तःजिम्ह खः। उकिं जि छन्त परमेश्वरया लिसः बीत वयागु दु। आः जिं व दर्शनयागु अर्थ थुइकाबीबलय् बांलाक न्यैँ।

24 “पाप व मभिंगाखे छिमिगु जाति व पवित्र शहरयात त्वःतकेत, पाप क्षमा यायेत व अर्थर्मया प्रायश्चित यायेत परमेश्वरं न्हयेगू वाः क्वछिनादीगु दु। उकिं दर्शन व अगमवाणी पूवनी व पवित्र देगः हानं अभिषेक जुइ।

25 “थव सीकि अले थुइकि, यस्त्वलेमयात हाकनं दयैकेत थव आज्ञा पिकाःगु इतानिसें अभिषेक जूम्ह मनू, छम्ह शासक मवतले न्हयेगू वाः अले खुइनिगू वाः जुइ। दुःखया इलय् थव शहरयात लैं व चाकःछिं ताहाःगु गाःनापं हाकनं दयैकी।

26 “अले खुइनिगू वाः लिपा व अभिषेक जूम्ह मनूयात स्याइगु जुइ अले वयाके छुं ल्यं दइ मखु। अले हमला याःवझ्म्ह छम्ह शासकया सेनां शहर व देगः नाश याइ। खुसिबाः वःगु थैं अन्त वइ। उकिं परमेश्वरं तयार यानादीगु लडाइँ व विनाश हइ।

27 छवाःया लागि थव हे शासकं यक्वनापं क्वातूगू बाचा ची, तर वाःया दथुइ वं बलि व देछा छायेगु दिकी। अले देगलय् घच्चाइपुगु व ग्यानापुगु मूर्ति खने दइ। व मूर्ति तःम्ह शासकयाके परमेश्वरं क्वःछिनादीगु नाश मलातले व मूर्ति अन दइ।”

10

टाइग्रिस खुसि सिथय् दानिएलं खंगु दर्शन

1 फारसया जुजु कोरेसया स्वँगू दँय् दानिएलयात छगू बुखैं बिल (गुम्हयसित बेलतसजर नं धाः)।* थव बुखैं धात्थेगु खः। थव छगू तःधंगु लडाइँया बारे खः। वयाथाय् दर्शनय् व बुखैंया अर्थ वःगु खः।

2 अबलय् जि दानिएल स्वँगू वाः तक दुखं च्वना।

3 जिं स्वँगू वाः फुना मवतले छुं साःगु नसा मनया, ला मनया, दाखमध मत्वना, सँय् चिकं मतया।

4 व दँया न्हापांगु लाया निइप्यंगू न्हिइ,[†] जि तःधंगु टाइग्रिस खुसिया सिथय् दनाच्चनाबलय्

* **10:1** १०:१ फारसया जुजु कोरेसया स्वँगू दँई.पु. ५३७ † **10:4** १०:४ दँया न्हापांगु लाया नीप्यंगू न्हिइ धयागु मार्च-अप्रिल ई.पु. ५३७

5 जिं च्वयपाखे स्वया, जिगु न्ह्यःने सुतियागु वसः फिनातःम्ह व जँय् भिंगु लुँया जनी चिनातःम्ह मनूयात खना।

6 वयागु म्ह पुखराज थें च्वं, वयागु ख्बाः हावलासा त्वःगु थें च्वं अले वयागु मिखा मिप्वा: थें च्वं, वयागु ल्हाःतुति प्वाला प्वाला थीगु कँय् थें च्वं अले वयागु सः ग्वाः ग्वाः मनूतय्गु सः थें च्वं।

7 जि दानिएल जक व दर्शन खनागु खः। जिनापं दुपि मनूतय्सं छुं नं मखं तर इपि तसकं ग्यानाः सुपिलेत बिस्युं वन।

8 अथे जुयाः जि जक अन च्वना, थव अजू चाइपुसे च्वंगु दर्शन स्वयाच्वना। थुकिं यानाः जिके बल मन्त, जिगु ख्बालय् रंग नं मन्त।

9 अले जिं व न्ववानाच्वंगु सः ताल। जिं वयागु सः न्यनेवं स्याक्क न्ह्यः वयाः जि बँय् ध्वसुल।

10 जि ग्यानाः थुरथुर खानाः च्वंबलय् छपु लहातं जितः थियाः जिगु ल्हाः व पुलि च्वइक्ल।

11 स्वर्गदूतं जितः धाल, “हे दानिएल, छ परमेश्वरया लागि तःजिम्ह खः, तप्यंक दैँ अले जिं धायेत्यनागु खँ बांलाक न्यँ। छाय्धाःसा जितः छन्थाय् छवयाहःगु दु!” वं थथे धाये धुंकाः जि थुरथुर खाखां दना।

12 हानं वं जितः धाल, “हे दानिएल, ग्याये मते, छं दुग्यां कायेगु क्वच्यूगु न्हापांगु दिनिसें व छिमि परमेश्वरया न्ह्यःने थःत क्वमिलु याःबलय् निसें छंगु प्रार्थना न्यनादीगु दु। जि व हे लिसः बीत वयाम्ह खः।

13 तर फारस देशयाम्ह शासकं निइछन्हु तक जिगु विरोध यात। अनंलि अन लिबाकागुलि छम्ह मू स्वर्गदूत मिखाएल जितः ग्वाहालि बीत बल, छाय्धाःसा जितः फारसयाम्ह शासकनापं त्वःतू खः।

14 छिमि जातियापि मनूतय्त लिपा छु जुइ धइगु खँ छन्त थुइकेत जि वयागु दु। छाय्धाःसा थव दर्शन लिपाया ईया बारे खः।”

15 वं अथे धाये धुंकाः जिं थःगु ख्बाः क्वच्युकाः छुं हे धाये मफृत।

16 अले मनू थें खने दुम्ह छम्हय्सिनं जिगु म्हुतुसि थिल, जिं हाकनं नवाये फत। अले जिं वयात धया, “जिमि प्रभु, दर्शनं यानाः जितः तसकं सास्ती जुल अले जिके भतिचा नं बल मन्त।

17 जिमि प्रभु, छि दासं प्रभु थें ज्याःम्हलिसें गथे खँ ल्हायेगु? जिके बल नं मदये धुंकल, सासः ल्हायेत नं थाकुइ धुंकल।”

18 अले व मनू थें च्वंम्हय्सिनं हाकनं जितः थियाः बल बिल।

19 वं धाल, “हे दानिएल, छ परमेश्वरया लागि तसकं तःजिम्ह खः, छ ग्याये मते, छन्त शान्ति दयेमा, बल्ला व साहसी जु।”

वं उलि धायेवं हे जिके बल वल अले जिं धया, “हे जिमि प्रभु, छिं जितः बल बियादीगुलि आः धयादिसौं।”

20-21 अले वं न्यन, “जि छन्थाय् छाय् वयागु धकाः छं स्यू ला? सत्य वचनया सफुलिइ छु च्वयातःगु दुव कनेत जि छन्थाय् वयागु दु। आः जि याकनं हे फारसयाम्ह राजकुमारलिसें ल्वायेत लिहां वने। अनंलि जि वने धुंकाः ग्रीसयाम्ह राजकुमार वइ। जितः ग्वाहालि बीम्ह इस्माएलया मू स्वर्गदूत मिखाएल बाहेक मेपि सुं मदु।”

11

1 मादी दाराया न्हापांगु दँयू जिं वयात ग्वाहालि व बल बिया।

दच्छिन व उत्तरयापि जुजुत

2 “आः जिं छन्त खःगु खें धाये। फारसय् अज्ज स्वम्ह जुजुपि खने दइ। अनंलि प्यम्हम्ह जुजु दइ। व इपि स्वम्ह स्वयाः तःमि जुइ, व थःगु धनं यानाः बल्लाइ। अले वं ग्रीस देशलिसें ल्वायेत फुक्कसित ग्वाकी।

3 अनं लिपा छम्ह बल्लाःम्ह जुजु वइ। वं छगू तःधंगु राज्यय् शासन याइ अले थः यःथें याइ।

4 अयन् व बल्लायेवं वयागु देश कुचा कुचा ज्युया: उत्तर, दच्छिन, पुर्व व पच्छिमय् ब्बथली। व देश वया सन्तानतयूत दइ मखु, मेपिन्सं वयागु पलेसा शासन याइ। अयनं इपि व थें बल्लाइ मखु छाय्धाःसा वयागु साम्राज्य लाकाकया: मेपिन्त बींगु जुइ।”

5 “दच्छिनयाम्ह जुजु बल्लाइ तर वया कप्तानत मध्ये छम्ह व स्वयाः बल्लाइ। अले वं अज्ज तःधंगु राज्यय् शासन याइ।

6 छुं दँ लिपा इपि मिलय् जुइ। दच्छिनयाम्ह जुजुं थः म्ह्याय् उत्तरयाम्ह जुजुयात व्याहा यानाबी, तर इपि तःन्हु तक मिलय् जुयाच्वनी मखु। अले राजकुमारी, वया बौ, वनापं वःपि भारदारत सकसित हे स्याइ।

7 “थवया लिपा राजकुमारीया थःलाःम्ह छम्ह मन् दच्छिन देशय् जुजु जुइ। वं उत्तर देशय् हमला याइ, अनयागु किल्ला दुने दुहां वनी अले अन च्वपि मनूतयूत बुकी।

8 व इमि नँयागु घःया मूर्तित, लैं व वहःयागु थीके-थीकेगु थलबल लाकाकया: मिश्रय् यंकी। हुं दैं तक वं उत्तरयाम्ह जुजुयात हमला याइ मखु।

9 लिपा उत्तरयाम्ह जुजुं दच्छिनयाम्ह जुजुया देशय् हमला यायेत वइ। तर व याकनं हे थःगु देशय् लिहावनी।

10 वया कायधिं लडाइँ यायेत तयार जुइ, अले इमिसं यक्व सिपाइँत मुंकी। इमिसं बाः वःगु खुसि थें न्ह्यज्या: वनाः शत्रुया किल्ला तक हे ल्वाल्वां वनी।

11 “तसकं तंचायाः दच्छिनयाम्ह जुजु उत्तरयाम्ह जुजुलिसे ल्वायेत पिहां वइ। उत्तरयाम्ह जुजुं नं ल्वायेत यक्व सिपाइँत मुंकी तर वया सेना बुइ।

12 थथे व सेनायात बुके धुंकाः व तःधंछु जुइ अले वं ट्रुलंटुः मनूतयूत स्याइ। अयनं तःन्हु तक त्याना च्वनी मखु।

13 छायधाःसा उत्तरयाम्ह जुजुं हाकनं न्हापा स्वया: यक्व सिपाइँत मुंकी। हुं दैं लिपा व तःधंगु सेना व यक्व ल्वाभः ज्वनाः न्ह्यज्याइ।

14 “अबलय् यक्व मनूत दच्छिनयाम्ह जुजुयागु विरोधय् दनी। छिमि मनूतय् दश्युं नं हारांपि मनूतयूसं दर्शनया कारणं विट्रोह याइ, तर इपि ताःलाइ मखु।

15 अले उत्तरयाम्ह जुजु वयाः पःखाः दुगु शहरयात घेरय् यानाः उकियात त्याकाकाइ। दच्छिनयापि सिपाइँत वयागु न्ह्यःने दनाच्वने फइ मखु। इमि सेनायापि बबल्लाःपि मनूत नं वयागु न्ह्यःने दनाच्वने फइ मखु।

16 हमला या: वःम्हयसिन इमित थः यथें याइ। सुनानं वयात पने फइ मखु। वं थःत बांलाःगु देशय् पलिस्था याइ अले वयाके उकियात नाश यायेगु बल दइ।

17 वं थःगु देशयागु फुक्क बलनापं वयेगु क्वःछी अले दच्छिनया देशलिसे सन्धि याइ, अले व देश त्याका कायेत वं थः म्हाय् वयात ब्याहा यानाबी। अयनं वयागु ग्वसाः ताःलाइ मखु, वयात ग्वाहालि नं दइ मखु।

18 लिपा वं समुद्र सिथय् लाःगु यक्व देशतयूत त्याकाकाइ। अयनं छम्ह सेनापतिं वयागु तःधंछुयात नाश यानाबी। अले वयागु तःधंछु वयाथाय् हे लित छवयाबी।

19 लिपा व थःगु देशया किल्लातपाखे बिस्युं वनी, अयनं लुफि हानाः दइ, अले हाकनं गुबलें खने दइ मखु।

20 “वया लिपा मेम्ह छम्ह जुजु जुइ। वं कर कयाः मनूतयूत क्वत्यलाः थःगु देशया सम्पत्ति अप्वयकेरु ज्या यायेत छम्ह हाकिमयात छवइ। तर हुं इं लिपा सुयागु तमय् व लडाइँलय् मलायक हे व नाश जुयावनी।

21 “हानं वयागु थासय् छम्ह तसकं कवह्यम्ह मनूवइ, न्हापा ला वयात जुज्यात दश्गु हनाबना दइ मखु। तर शान्तिया इलय् व वाः मचाय्कः वइ अले वं ग्वसाः ग्वयाः व देश्यात काइ।

22 अनंलि वं छगू बल्लाःगु सेनायात नाश याइ, अले बाचाया राजकुमारयात नं नाश याइ।

23 ध्वंलानाः वं थीथी सन्धि याइ, अयनं छु मनूतय्गु ग्वाहालि जक व बल्लाइ।

24 वं आकाङ्काकां तःमिगु देशतय्त हमला याइ। अले वया पुर्खातय्सं मयाःगु ज्या वं याइ। वं थःम्ह लडाइँलय् लाकाहःगु धन्-सम्पत्ति थः ल्यूल्यू वःपिन्त इनाबी। अले वं पलखया लागि जक बबल्लाःगु किल्लातय् हमला यायेगु ग्वसाः ग्वइ।

25 “दच्छिनयाम्ह जुज्यात हमला यायेगु साहस यानाः वं यक्व व बल्लाःगु सेना दय्की। वलिसें ल्वायेत दच्छिनयाम्ह जुज्जु नं ल्याः यक्व दुगु व बल्लाःगु सेना ज्वनाः तयार जुइ। तर दच्छिनयाम्ह जुज्यात ध्वं लाइ अले व लडाइँलय् बुइ।

26 वं नकातःपिन्सं नं वयात नाश यायेगु कुतः याइ। वया सेना लडाइँलय् बुइ, यक्व सिपाइँत लडाइँलय् सी।

27 इपि निम्ह जुज्जुपि मधिंगु बिचालं छगू हे टेकिलय् च्वनाः थःयक्व मग्वुखु खं ल्हाइ, तर इमिगु मनसुवाः ताःलाइ मखु। कवःछिनातःगु इलय् अन्त धार्थे हे वइ।

28 यक्व सम्पत्ति ज्वनाः उत्तरयाम्ह जुजु थःगु हे देश्य लिहांवनी तर वयागु नुगः पवित्र बाचाया विरोध्य जुइ। वं थुकिया विरोध्य ज्या याइ, अले थःगु देश्य लिहांवनी।

29 “कवःछिनातःगु इलय् वं हानं दच्छिनय् हमला याइ, तर शुपालय्या लिच्वः न्हापायागु स्वया: पाइ।

30 वयात हमला यायेत पच्छिमं जहाजत वइ, उकिं व नुगः क्वतुक्काः लिहांवनाः पवित्र बाचा मानय् याइपिन्त वं थःगु तं क्यनी। पवित्र बाचा त्वःतूपिन्त धाःसा दया क्यनी।

31 “वया सिपाइँतय्सं देगःयात अशुद्ध याइ, न्हियान्हिथ छाइगु बलि दिकी। इमिस देगलय् घच्चायापुगु व ग्यानापुगु मूर्ति पलिस्था याइ।

32 बाचा त्वःतूपिन्त वं फुरफुरे यानाः स्यंकाबी। परमेश्वरयात मानय् याइपिन्सं धाःसा वयागु फुरफुरे याइगु खं न्यनी मखु।

33 “बुद्धि दुपि नायःतय्सं यक्व मनूतय्त स्यनेगु ज्या याइ। तर छु ईया निंति इमित तरवारं स्याइ, मिं भस्म याइ, छु मनूतय्त लुतय् याइ वा ज्वनाः यंकी।

34 इमिगु दुःखया इलय् इमित भचा ग्वाहालि ला दइ तर इमित ग्वाहालि ब्यूवइपि आपालं मनूथः कतिलाःसिं जुइ।

35 अन्तया ई तक शुद्ध जुझमा, यचुसे च्वनेमा अले ख्वं मदुपि जुझमा धका: छुं बुद्धि दुपि नायःतयसं दुःख सी। परमेश्वरं क्वःछिनादीगु अन्तया ई मवतले थुपि ख्वं जुया हे च्वनी।

थःम्हं थःत तःधंकीम्ह जुजु

36 “व जुजुं थः यःथे यानाः थःत फुक्क घःत स्वयाः तःधंकी अले घःतय् न परमेश्वरयात म्हुतु वाइ। परमेश्वरया तं क्वमलाःतले व ताःलाइ, छाय्धाःसा छुं क्वःच्यूगु खः व पूवने हे माः।

37 थः पुर्खातय् घःत वा मिस्तयसं यय्कूम्ह घःयात नं वं वास्ता याइ मखु। वं सुं घःयात वास्ता याइ मखु, तर वं थःत इपि फुक्क स्वयाः तःधंकी।

38 इमिगु पत्तेसा वं थः पुर्खातयसं म्हमस्यूम्ह किल्लाया घःयात लुँ व वहः, मूं वंगु ल्वहँत व थीकेथीकेगु देछात छायाः हनाबना याइ।

39 वं थ्व हे विदेशी घःया ग्वाहालि दकलय् बबल्लाःगु किल्लाय् हमला याइ अले थःत मानय् याइपिन्त वं तःधंगु हनाबना बी। अज्याःपि मनूतयत वं यक्व मनूतय् शासक दय्की। अले सिरपाःकथं जमिन इनाबी।

40 “अन्तया इलय् दच्छिन देशयाम्ह जुजुं वलिसे लडाइँ याइ अले उत्तरयाम्ह जुजु नं बाः वःगु खुसि थैं रथ, सलगइपि मनूत व यक्व लः जहाजत ज्वनाः हमला याःवइ। थुकथं व यक्व देशय् न्यनावनी, अले उपि देश जुयावनी।

41 वं व बांलाःगु देशय् नं हमला याइ। ल्वानाः यक्व देशत त्याकाकाइ। एटोम, मोआब व अम्मोनया नायःतयत धाःसा व्यागु ल्हातं बचय् याइ।

42 वं यक्व देशय् हमला याइ, मिश्र देशयात नं त्वःती मखु।

43 वं लिबियालीत व कूशीतयत अधीनय् तयाः मिश्र देशयागु लुँ, वहः व फुक्क सम्पत्तिया धूकू अधिकार याइ।

44 अनंलि पुर्ब व उत्तरपाखें वझगु बुखँ न्यनाः व ग्याइ। तसकं तंचायाः वं यक्वसित नाश यायेत लिहां वइ।

45 वं समुद्रयागु व बांलाःगु पवित्र पर्वततय् दथुइ थःगु लाय्कू पालत ग्वइ। अयनं व नाश जुइ, सुनानं व्यात ग्वाहालि बी मखु।”

12

अन्तया ई

1 सुतियागु वसः फिनातःम्ह स्वर्गदूतं हानं जितः धाल, “उबलय् छिमि मनूतयू रक्षा याइम्ह तःधंम्ह स्वर्गदूत मिखाएल दनी। अले जाति जाति शुरु जूगु इलनिसें गुबलें मवःगु विपत्तिया ई वइ। व ई वइबलय् परमेश्वरया सफुलिइ नां च्वयातःपि छिमि सकलें मनूत बचय् जुइ।

2 अले ग्वाः ग्वाः सी धुंकूपि मनूत, गुलि अनन्त जीवनया लागिं, गुलि धाःसा लज्या व न्ह्याबलें क्वहांकाच्वनेगु लागि दाना वइ।

3 बुद्धि दुपि आकाश थीगु थें थी, अले यक्वसित धर्मया लॅंपुइ यंकीपि न्ह्याबलेया लागि नगु थें थी।

4 हे दानिएल, छं थ्व सफू बन्द याना: झौ छाप ति। अले अन्तया ई तक थुपि वचन सुयातं सीके मते। उगु इलय् यक्व मनूत थःगु ज्ञान थकायेत थुखे उखे ब्वाँय् जुइ।”

5 अनंलि जि, दानिएल खुसिया थुखे सिथय् छम्ह मनू उखे सिथय् छम्ह मनू दनाच्वंगु खना।

6 उपि मध्ये छम्हयसिनं खुसिया लःया च्वय् दनाच्वंम्ह सुति वसः फिनातःम्ह स्वर्गदूतयात न्यन, “थुपि अज़ चायापुगु खॅं पूवनेत गुलि ई माली?”

7 सुति वसः फिनातःम्ह खुसिया लःया च्वय् दम्ह मनुखं थःगु जव खव निपुं त्व्हाः स्वर्गपाखे लह्नना: न्ह्याबलेयाम्ह परमेश्वरया नामय थथे धक्का: पाफःगु जिं ताल, “थ्व छगू ई, निगू ई व बच्छि ई तकया लागि जुइ। परमेश्वरया मनूतयू बल कम जुयेव थ्व खॅं पूवनी।”

8 वं धाःगु खॅं ताःसां जिं उकिया अर्थ मथुल उकिं जिं न्यना, “हे जिमि प्रभु, थुपि फुक्कया लिच्चः छु जुइ?”

9 वं लिसः बिल, “दानिएल, आः छ हूँ छायधाःसा थ्व खॅं सुयातं हे सीके मज्यू। अन्तया ई तकया लागि थ्व सफुतिइ छाप तया: बन्द यानातःगु दु।

10 यक्वसित शुद्ध याइ, खॅं मदुम्ह याइ अले यचुकी। मभिंपि मनूतयसं धाःसा मभिंगु ज्या याना हे च्वनी। उपि मध्ये सुनानं छुं थुइ मखु तर बुद्धि दुपिन्सं थुइ।

11 “न्हियान्हिथं छाइगु देछा दिकूगु व देगलय् घच्चायापुगु व ग्यानापुगु मूर्ति पलिस्था याइगु इलनिसें १,२९० दि जुइ।

12 १,३३५ दि तक विश्वास तया: पियाच्वपि मनूत धन्यपि खः।

13 “छ दानिएल धाःसा लिपाथ्यंक थःगु लॅंपुइ बनाच्वॅँ। छं आराम याइ, अले फुनावनीगु इलय् छंगु लागि तयातःगु सर्बय कायेत दना वइ।”

**Newar
Newar: Newar (Bible)**

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7